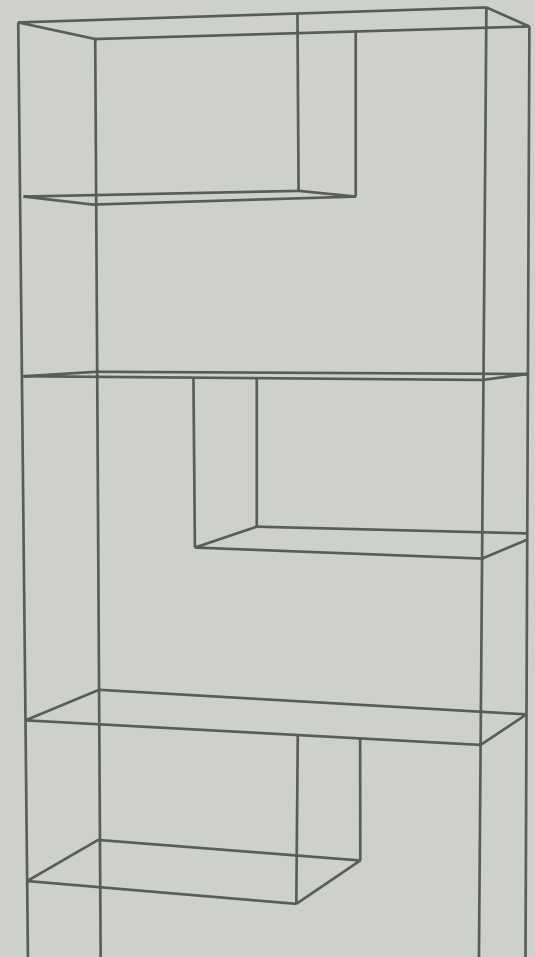

Kerrostalokolmion säilytysratkaisut

Nea Laaksonen
LAB-Ammattikorkeakoulu
Muotoiluinstituutti
Muotoilija (AMK)
Sisustusarkkitehtuuri ja kalustemuotoilu
Kevät 2022

Tiivistelmä

Nea Laaksonen

Opinnäytetyö

Kevät 2022

59 sivua

Opinnäytetyön tavoitteena oli perehtyä toimivien säilytysratkaisujen suunnitteluun ja tutkia nykyajan uudisasuntojen tilojen toimivuutta säilytystilan näkökulmasta.

Työssä tutkittiin säilytystiloja kuluttamisen ja nykyajan tarpeiden vastaamisessa sekä pohdittiin megatrendien, kuten esimerkiksi väestön ikääntymisen, mahdollisia vaikutuksia säilytysratkaisujen toimivuuteen tulevaisuudessa. Vertaamalla Suomessa rakennuttavien yritysten uusia kolmen huoneen ja keittiön asuinhuoneistoja ja tutkimalla RT-kortiston säilytystilan minimivaatimuksia tehtiin kohderyhmän tarpeisiin vastaava säilytysratkaisusuunnitelma.

Lopputuloksena syntyi säilytysratkaisusuunnitelma, joka vastaa kahden aikuisen ja yhden lapsen tarpeisiin, mutta lapsen kasvaessa ja tarpeiden muuttuessa pienillä muutoksilla on helppo saada säilytystilat vastaamaan uusia tarpeita.

LAB-Ammattikorkeakoulu

Muotoiluinstituutti

Muotoilija AMK

Sisustusarkkitehtuuri ja kalustemuotoilu

Avainsanat:

Tilasuunnittelu, kiintokalustesuunnitelma, kerrostaloasunto, säilytysratkaisut

Abstract

Nea Laaksonen

Bachelor Thesis

Spring 2022

59 pages

In the thesis, the objective was to explore the design of functional storage solutions and to study the storage space solutions in new housing.

The study investigated storage solutions in response to consumption and modern needs, and considered the possible effects of megatrends, such as the aging of the population, on the future performance of storage solutions. By comparing the new three-room and kitchen apartments of Finnish construction companies and examining the minimum storage space requirements of the Finnish database of relevant laws and legislation, a storage solution plan corresponding to the needs of the target group was made.

The final result is a storage solution plan that meets the needs of two adults and one child. With small changes to the plan, the storage solutions can easily be made to meet the changing needs of the family.

LAB University of Applied Sciences

Institute of Design and Fine Arts

Bachelor of Culture and Arts

Degree Programme in Interior Architecture and Furniture Design

Keywords:

Spacial design, fixed furniture plan, apartment, storage solutions

Sisällysluettelo

1. Johdanto	4
1.1 Työn lähtökohdat	5
1.2 Työn tavoitteet ja rajaus	6
2. Taustoitus	7
2.1 Kulutustapojen muutos	8
2.2 Nykyiset tarpeet	10
2.3 Tulevaisuuden megatrendit	12
2.4 RT-kortisto	13
2.5 Kohteiden vertailu	16
2.6 Valittu pohjaratkaisu	18
3. Suunnitteluprosessi	20
3.1 Kohderyhmä	21
3.2 Tarvekartoitus	22
3.3 Alkuperäinen pohjapiirustus	24
3.4 Luonnossuunnittelu	25

4. Suunnitelma	31
4.1 Purkupiirustus	32
4.2 Kalustepohjapiirustus	33
4.3 Tilan toiminnot	34
4.4 Eteinen	35
4.5 Keittiö	38
4.6 Kylpyhuone	42
4.7 Erillinen wc	45
4.8 Makuuhuoneet	47
4.9 Parvekekaluste	53
5. Päättäntö	54
5.1 Yhteenveto	55
5.2 Itsearviointi	56

Lähteet
Liitteet

1

Johdanto

1.1 Työn lähtökohdat

1960-luvulla alkanut rakennemuutos maaseutuyhteiskunnasta kohti modernia, teollisuuden ja palvelualojen kautta työllistävää yhteiskuntaa kiihdytti kaupungistumista ja kaupunkien koko kasvoi entisestään (Nissinen 2015). Kaupungistuminen on jatkunut tähän päivään asti ja tulee jatkumaan vielä tulevaisuudessa. Jo yli 72 prosenttia suomalaisista asuu kaupunkialueilla (Suomen ympäristökeskus 2020).

Kaupungistumisen johdosta myös kerrostaloasuntojen määrä on lisääntynyt. Vuoden 2020 lopussa kerrostaloasuntojen määrä oli noin 1 468 000, joka on 47 prosenttia kaikista Suomessa olevista asunnoista. Keskimääräinen asunnon huoneistoala oli 79,4 m² ja kolmen huoneen ja keittiön 79 m². (SVT 2021a.)

Kerrostaloasunnot ovat usein omakotitaloihin verrattuna pieniä ja tilan lisääminen on mahdotonta. Toimiville säilytysratkaisuille on tarvetta, sillä riittävä säilytystila on yksi kodin tärkeimmistä kriteereistä nykypäivänä ja säilytysratkaisujen toimimattomuus vaikuttaa negatiivisesti arjen toimintoihin.

Opinnäytetyössä perehdytään Suomessa toimivien rakennuttajien tarjoamiin uudisrakennuksien pinta-alaltaan noin

Kuva 1. Keittiö vuonna 1970 (Hakli 1970)

65-80 m² kokosiin kolmen huoneen ja keittiön asuinhuoneistoihin. Suunnittelukohteekseni valittiin kolmio, sillä se soveltuu hyvin erikokoisille perheille: yksin asujille, pariskunnille, pariskunnalle tai yksinhuoltajalle, joilla yksi tai kaksi lasta sekä esimerkiksi kahden opiskelijan opiskelija-asunnoksi. Suomessa perheiden keskikoko on 2,72 henkilöä (SVT 2021b). Toimiva pohja on erittäin monikäyttöinen, jolloin säilytysratkaisujen tulee olla helposti käytettävissä erilaisissa tilanteissa.

1.2 Työn tavoitteet ja raja

Opinnäytetyön tavoitteena on oppia lisää uudisrakennettujen kerrostaloasuntojen tarjonnasta sekä asuntojen toimivuudesta nykyisen säilytystilantarpeen vastaamisessa. Lisäksi työssä tutkitaan ihmisten kulutustottumuksia, RT-kortiston minimivaatimuksia ja tulevaisuudessa mahdollisesti vaikuttavia megatrendejä.

Tavoitteena on luoda säilytysratkaisukokonaisuus, joka vastaa nykyhetken tarpeisiin ja tulevaisuuden muutoksiin mahdollisimman vaivattomasti. Suunnitelmassa keskitytään pinta-alaltaan 74,5 m² kokoiseen kolmen huoneen ja keittiön asuinhuoneistoon, joka sijaitsee Kuopion Puijonlaaksossa. Säilytysratkaisukokonaisuus vastaa kuvitteellisen kohderyhmän, kaksi aikuista ja lapsi, tarpeisiin.

Työ sisältää eteisen, keittiön, makuuhuoneiden, kylpyhuoneen ja erillisen wc:n säilytysratkaisusuunnitelmat sekä parvekkeen säilytyskalusteen. Pohjapiirustuksen lisäksi säilytystiloista tehtiin tarkemmat mittakuvat ja tilaa havainnollistavat kuvat.

Kuva 2. Inspiraatiokuva (R Architecture 2021)

2

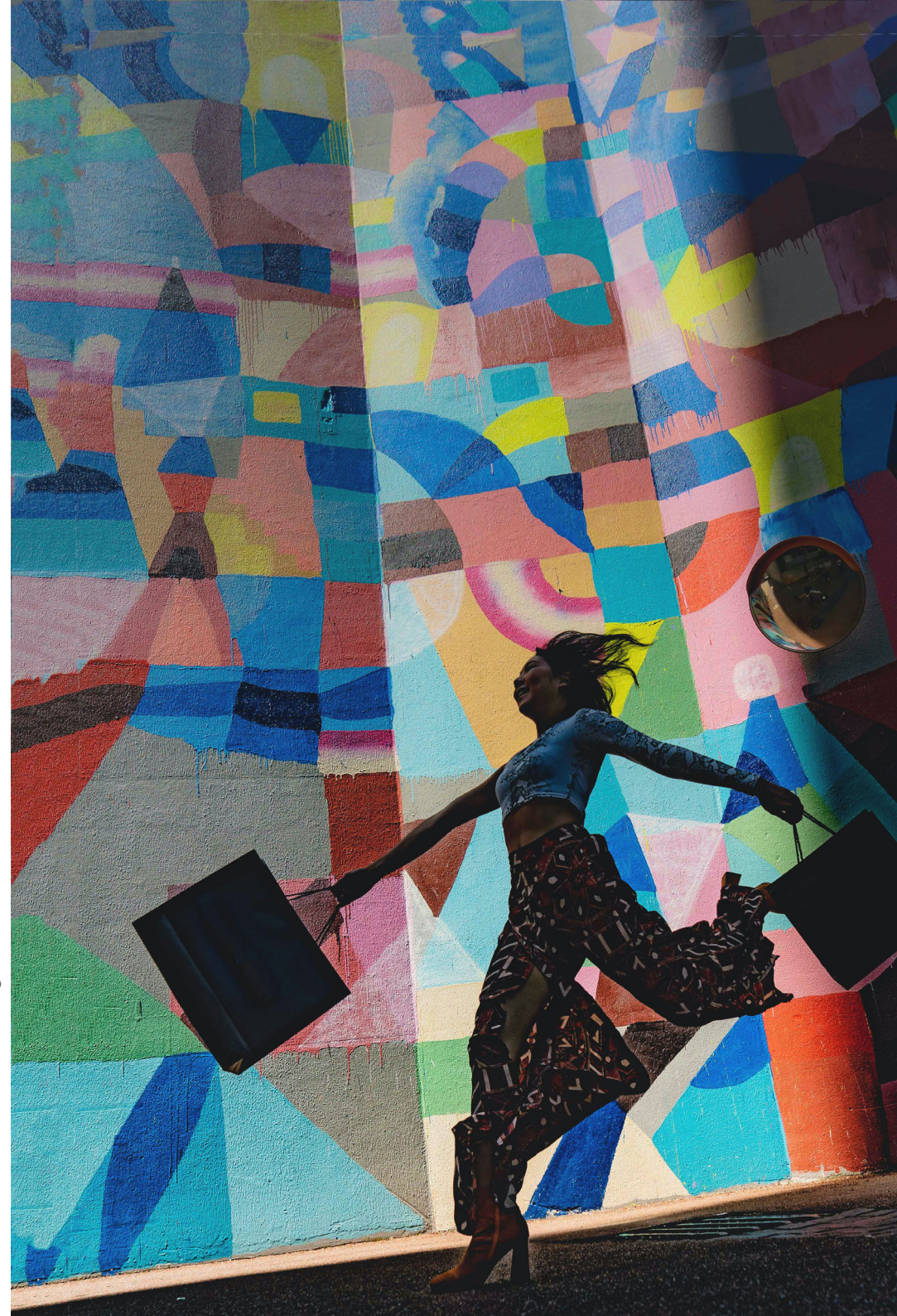
Taustoitus

2.1 Kulutustapojen muutos

Asuminen on muuttunut vuosituhansien aikana paljon, sillä ihmisten tarpeet ja tavat ovat muuttaneet kotien järjestystä jokaiseen aikakauteen sopivaksi. Suuret yhteiskunnalliset muutokset vaikuttavat ihmisten käytökseen ylisukupolisesti ja esimerkiksi sotien aiheuttamat vaikutukset näkyvät vielä tänäkin päivänä.

Suomessa 1900-luvun alussa väkiluvun kasvu, kaupungistuminen ja kulutustapojen muutos aiheuttivat paljon muutoksia ihmisten koteihin. Omistuskodin arvostus nousi ja maalaistaloissa alettiin jäljitellä keskiluokkaista kaupunkikotia. Tuvasta siirryttiin nukkumaan omiin tiloihin sekä kodikkuutta lisättiin erilaisilla tekstiileillä ja huonekaluilla. Olohuoneesta tuli kodin sydän, jossa sijaitsi sekä ruokapöytä että seurusteluun tarkoitettu nurkkaus. (Sommar 2009.)

Koko 1900-luvun ajan asuntorakentaminen kiihtyi, sodat, 30- ja 90-lukujen lamat ja 70-luvun energiakriisi ovat käytännössä hidastaneet tahtia vain hetkellisesti. Asuminen oli pitkään hierarkkista, johto, insinöörit ja työntekijät asuivat omilla alueillaan ja omissa talotyypeissään, joiden mitoitukset ja varustetaso erosivat toisistaan riippuen asujan asemasta yhteiskunnassa. Sotien jälkeen tärkeiksi kri-

Kuva 3. Kuluttamisen ilo (Cunningham 2019)

teereiksi asuinrakentamisessa nousi perhe, standardisointi, asunnon tilojen jakaminen toimintojen mukaan ja minimi- ja optimimitoitusten soveltaminen. Perusmallina toimi keittiö ja kahdesta neljään huoneen asunto, joka on vielä nyky-päivänäkin yleinen huonejako. (Härö 2006.)

Muutos perinteisestä tuvasta, jossa valmistettiin ruoka, oleskeltiin, syötiin ja nukuttiin nykyaikaiseen huonejakoon, jossa huoneet jaetaan toimintojen mukaan vaikuttaa myös säilytysratkaisuihin. Keittiössä ei nykyaikana tarvitse pohtia nukkumiseen tarvittavia tavaroita tai niiden säilyttämistä, vaan keittiössä on tilaa ruoanlaitolle ja leivonnalle.

Keittiö tilana on muuttunut paljon. Keskiajalla mahtitaloissa keittiötoimet olivat sijoitettuna erilleen päärakennuksesta ja vielä 1700-luvulla säätyläistaloissa erilliset keittiörakennukset olivat tavallisia. Keittiö oli pitkään sijoitettuna talon syrjäisessä reunassa, jotta se voitiin eristää muista tiloista vieraiden tullessa. 1920-luvun jälkeen alettiin kiinnittää huomiota hygieniaan, jolloin keittiöstä tehtiin pieni ja tehokas tila, jonne mahtui työskentelemään yksi ihminen kerrallaan. (Aalto 2017, 53-54.)

Keittiö ei nykyaikana sijaitse piilossa vierailta, vaan se on

jopa samassa tilassa osana seurusteluun varattua ruokailu- ja olohuonetta. Saarekkeisiin lisätään istumatilaa ja ruoanlaitosta on tehty sosiaalinen tapahtuma.

Teollistumisen ja elintason nousu antoivat yhä useammalle mahdollisuuden lisätä kodin viihtyvyyttä erilaisilla koriste-esineillä ja huonekaluilla eikä tavaroita ostettu enää vain tarpeeseen. Kulutustavaroiden määrän kasvu lisäsi säilytystilan tarvetta.

1960-luvulla Suomesta tuli hyvinvointiyhteiskunta ja samalla yhä useampiin koteihin alkoi ilmestyä uusia kulutustavaroita, joita Suomessa ennen oli vain harvalla. Yhtenä suurena muutoksentuojana toimi televisio, josta tuli nopeasti yksi suosituimpia vapaa-ajanvieton tapoja ja samalla kulumahdollisuudet tuotiin katsojan kotiin. Myös asenteet alkoivat muuttua, säästämisen tärkeydestä siirryttiin kuluttamisen tuomaan nautintoon. (Soinne 2018.)

2000-luvun alussa globalisaatio toi tavarat toiselta puolelta maailmaa kaikkien saataville ja kuluttamisesta tuli osa arkea. Jatkuva kuluttaminen lisäsi säilytystilantarvetta entisestään.

2.2 Nykyajan tarpeet

Nykyään koteissa yleinen ongelma on säilytystilan puute tai toimimattomuus. Uutta kotia ostaessa tai vanhaa remontoimassa ihmiset usein pohtivat riittäviä säilytysratkaisuja omistamilleen tavaroille. Tavaramäärän karsimiseksi onkin luotu useita erilaisia apuja; ohjelmia, kirjoja ja jopa ammattijärjestäjän ammatti. Internetissä on useita avunpyyntöjä sekä lehtien tarjoamia ”Näin pääset turhasta tavarasta eroon”-ohjeita.

Jatkuvan kuluttamisen varjopuolia ovat muun muassa tavaramäärän holtiton lisääntyminen ja ympäristöhaitat. Käytökelpoisesta tavarasta on vaikea päästä eroon eikä se kelpaa Facebookin roskalavaryhmissä edes ilmaiseksi. Ennen tavaroiden ei haluttu antaa kuvaa muun muassa perheen huonosta taloudellisesta tilanteesta, nykyään vieraita ei kutsuta kylään tavarapaljouden aiheuttaman häpeän vuoksi.

Suomessa ongelmaa lisää vaihtuvat vuodenajat, kun jokaiselle säälle on oltava omanlaisensa varustus. Harrastuksissa käytettävien välineiden määrä kasvaa, kun kesällä on eri harrastukset kuin talvella ja puolet vuodesta varastoidaan sesongin ulkopuolisia välineitä. Toppatakit ja talviurheiluvälineet vievät myös melko paljon tilaa. Kasvavat lapset tarvitsevat jatkuvasti uusia vaatteita ja talven aikana voi joutua osta-

Kuva 4. Inspiraatiokuva (Sergienko 2021)

maan useamman eri koon varusteet. Tavarapaljous on varsinakin lapsiperheissä yleinen ongelma.

Jatkuvan markkinoinnille altistumisen takia on vaikeaa olla kuluttamatta. Nykyään yhteiskunta pyörii kuluttamalla ja sen muuttaminen on vaikeaa. Tilanne on ristiriitainen, mainoksilla pyritään luomaan uusia tarpeita ja toisaalta ihmisiä pyritään herättämään ilmastokriisiin ja jatkuvan kuluttamisen luomaan ympäristöongelmaan.

Toisaalta digitalisaatio mahdollistaa myös säilytettävän tavaran vähentämisen. Nykyaikana cd- ja dvd-levyjen suuret kokoelmat ovat enää vain harrastelijoiden kodeissa. Kirjahyllyjen kokoa on mahdollista pienentää tai jopa poistaa ne kokonaan käytöstä, koska musiikin, elokuvat ja kirjat löytää helposti erilaisista suoratoistopalveluista ja ääni- ja e-kirjapalveluista. Valokuvat, veroilmoitukset ja laskut on mahdollista säilyttää sähköisenä tietokoneella, jolloin paperisena säilytettävien asiakirjojen määrä vähenee huomattavasti.

Tilanne on hyvin erilainen kuin esimerkiksi sotien jälkeen, kun tavaroista ja jopa ruoasta oli pulaa. Nykyään tavaraa saa kaupasta helposti ja suhteellisen halvalla eikä tavaroita osteta enää vain tarpeeseen. Säilytysratkaisujen toimimattomuus

ja vähyys saattaa aiheuttaa kotona epäjärjestyä. Tavaroiden epäjärjestys hankaloittaa tavaroiden löytämistä, jolloin ihminen herkästi sortuu ostamaan uuden ja toimimalla jatkossa samalla tavalla tavaran määrä kasvaa huomaamatta.

Koronan myötä etätyöskentelyn mahdollisuus jatkuu todennäköisesti tulevaisuudessa, jolloin kodin tarpeet muuttuvat entistään, kun kodeissa tarvitaan rauhallista tilaa työskentelylle. Kotona etätyöntekijöitä saattaa olla useampi kuin yksi ja säilytystilaa tarvitaan myös työvälineille.

2.3 Tulevaisuuden megatrendit

Sitra tarkastelee sivuillaan Suomeen vaikuttavia megatrendejä. Megatrendi on useista ilmiöistä koostuva globaalilla tasolla tapahtuva kehityksen suunta, jonka uskotaan jatkavan samansuuntaisena myös tulevaisuudessa. Megatrendit ovat tuttuja asioita ja muutoksia, jotka tapahtuvat tälläkin hetkellä ja niitä tarkastelemalla voidaan luoda skenaarioita tulevaisuudessa tapahtuvista laajoista muutoksista. (Dufva 2019.)

Megatrendit vaikuttavat ihmisten elämään joko suoraan tai välillisesti, jolloin ne vaikuttavat myös säilytysratkaisujen suunnitteluun sekä ajankohtaisten tarpeiden vastaamiseen. Oheisessa kuviossa 1 on Sitran vuoden 2020 megatrendit, joista esimerkiksi talouden muutoksella ja väestön ikääntymisellä on vaikutus säilytysratkaisujen toimivuuteen.

Kuluttamiseen vaikuttavia muutoksia on jo tapahtumassa ja ilmastonmuutoksen myötä on alettu pohtia talousjärjestelmän suuntaa, sillä nykyinen talouskasvuun pohjautuva ratkaisu toimii pitkälti luonnonvarojen kustannuksella. Tulevaisuudessa esimerkiksi resurssien vaihteleva saatavuus ja niukkuus vaikuttavat materiaalien hintaan ja sitä kautta tuotteisiin (Dufva 2020, 15-16). Ilmaston lämpenemisen myötä Suomen talvet voivat olla vähälumisempia ja henkilökohtaisia hiilidioksidipäästöjä laskiessa joudutaan muuttamaan nykyisiä elintapoja kestävämpään suuntaan. Kestävän

Kuvio 1. Megatrendit 2020 (Dufva 2020)

kehityksen mukainen kuluttaminen ja jakamistalous vähentäisi tavaran määrää ja säilytystilan tarvetta.

Toinen säilytysratkaisuihin vaikuttava megatrendi on väestön ikääntyminen ja monimuotoistuminen. Tarpeet ovat yhä laajemmat, sillä nuorten ja vanhusten tarpeet eroavat paljon toisistaan. Vanhukset tarvitsevat helpot ja turvalliset säilytysratkaisut, kun taas katonrajassa olevat kaapit eivät välttämättä luo haasteita nuoremmille. Myös maahanmuuton mukanaan tuomat erilaiset kulttuurit ja tavat täytyy tulevaisuudessa ottaa paremmin huomioon.

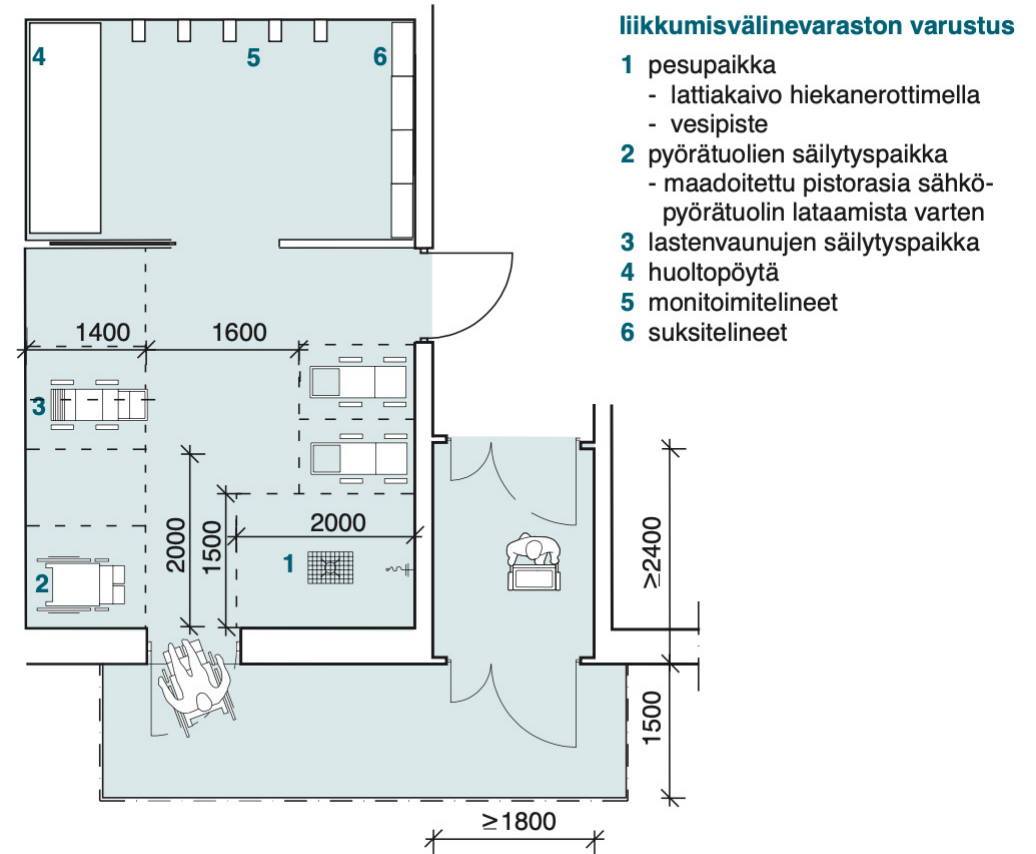
2.4 RT-kortisto

RT-kortisto sisältää ajantasaiset rakennusala ohjaavat lait, määräykset, yleiset laatuvaatimukset ja ohjeet. Tieto on puolueetonta ja luotettavaa ja ohjeet on koottu rakentamisen ammattilaisia varten. (Rakennustieto.)

Ohjekorteissa määritellään asunosuunnittelun julkaisujankohdan lainsäädännön ja rakentamismääräysten määrittämä vähimmäislaatu. Minimilaatuvaatimuksia korkeampilaatuiset suunnitelmat jäävät suunnittelijan vastuulle. (RT 93-10923 2008, 2.)

Asuntoihin tarvitaan riittävästi säilytystilaa muun muassa vaatteita, tekstiileitä ja harrastusvälineitä varten. Asuinhuoneistossa tai sen käytössä tulee olla tarvittavat tilat irtaimiston sekä esimerkiksi lastenvaunujen ja ulkoiluvälineiden säilytykselle. Säilytystila voi sijaita yhteisissä tiloissa samassa tai erillisessä rakennuksessa, kuten kuvassa 5. (RT 93-10945 2009, 1.)

Eri ruokakuntien säilytystilantarve poikkeaa toisistaan huomattavasti. Usein tilaa kuitenkin tarvittaisiin enemmän kuin on käytettävissä. Säilytystilan tarpeen määrittämisessä on huomioitu toimintaan, liikkumiseen sekä kalusteen ja sen käyttöön tarvittu tila. (RT 93-10945 2009, 2.)

Kuva 5. Yhteisessä tilassa sijaitseva liikkumisvälinevarasto (RT 93-10945 2009)

ETEINEN

Eteiseen suositellaan naulakon lisäksi hyllykomeroa. Naulakon ja hyllykomeron koko mitoitetaan talouden koon mukaan: 1-2 hengelle 600-800 mm naulakkotilaa, 2-4 hengelle 800-1200 mm naulakkotilaa ja 400 mm leveä hyllykomero, 4-6 hengelle 1200-1400 mm naulakkotilaa ja 600 mm leveä hyllykomero. Tilaa suositellaan varattavaksi myös peiliä, laatikostoa ja istuinta varten. Vapaassa tilassa voidaan tilapäisesti säilyttää esimerkiksi lastenvaunuja tai pyörätuolia. Myös siivouskaappi voidaan sijoittaa eteiseen. (RT 93-10937 2008, 2.)

KEITTIÖ

Oheisessa taulukossa 1 kuvataan säilytykseen tarvittavien kaappien määrää talouden koon mukaan. Kiintokalusteiden tilantarpeen mitoituksessa otetaan huomioon kalusteen, sen käyttöön ja liikkumiseen tarvittu tila. Tavaroille suunnitellaan säilytystila lähelle toimintapistettä, kuten esimerkiksi arkiastiat ja ruokailuvälineet kannattaa sijoittaa astianpesukoneen läheisyyteen. Ulosvedettävillä laatikoilla varustettu pöytäkaappi on hyllykaappeja helppokäyttöisempi ja tilan käytön kannalta tehokkaampi. (RT 93-10929 2008, 4.)

Talous	Säilytystila	Ruoka kuivasäilytys mm	Astiat ruoanvalmistus mm	ruokailu mm	Välineet ruoanvalmistus ja ruokailu mm	Yhteensä mm
1-2 hlöä	seinäkaappi pöytäkaappi laatikosto vastaava hyllypituus	800 3200	 800 1600	1000 4000	 400	1800 800 400 8800
2-4 hlöä	seinäkaappi pöytäkaappi laatikosto vastaava hyllypituus	800-1200 3200-4800	 800-1200 1600-2400	1000-1400 4000-5600	 400-800	1800-2600 800-1200 400-800 8800-12800
4-6 hlöä	seinäkaappi pöytäkaappi laatikosto vastaava hyllypituus	1200 4800	 1200 2400	1400-1800 5600-7200	 800	2600-3000 1200 800 12800-14400

Taulukko 1. Säilytykseen tarvittavien kaappien määrä keittiössä (mukailtu RT 93-10929 2008, 5.)

MAKUHUONE

Jokaiseen makuuhuoneeseen varataan yhtä henkeä kohden tilaa vähintään kahdelle säilytyskomerolle, joista toinen on tankokomero. Komeroiden sijasta voidaan käyttää myös vaatehuonetta. Kiintokalusteiden sijoitus tulee tehdä irtokalusteiden tilantarve huomioiden. (RT 93-10925 2008, 2.)

Tekstiilien, sisävaatteiden ja asusteiden säilytystilantarve mitoitetaan oheisen taulukon 2 mukaan. Yleensä kaapit ovat 600 mm syviä, mutta joskus on tilankäytön kannalta tehokkaampaa käyttää 300-400 mm syviä kaappeja. Noin puolet kaappitilasta tulisi olla hyllyillä tai koreilla varustettuja ja ainakin yhden hyllyllisen kaapin tulisi sisältää vetolaatikoi- ta. Kaapit voivat olla joko kiinteitä tai irtokaappeja. (RT 93-10945 2009, 2.)

Kaappien lisäksi, tai niiden tilalla, asunnossa voi olla vaatehuone esimerkiksi kausivaatteiden, laukkujen ja muun pientavaran säilytystä varten. Vaatehuoneeseen suositellaan laitettavaksi ripustustankoja, hyllyjä sekä erilaisia säilytysko- reja ja laatikostoja. Käytäväleveyden tulisi olla vähintään 600 mm. (RT 93-10945 2009, 2.)

KYLPYHUONE

Hygieniatilassa säilytetään muun muassa peseytymistarvikkeita, kauneuden ja terveyden hoitotarvikkeita, lääkkeitä, wc-papereita, pyyhkeitä ja saunomiseen liittyviä tarvikkeita. (RT 93-10932 2008, 2.)

Likapyykin ja pesuaineiden säilytystilan tarve riippuu perheen koosta, ikärakenteesta ja asumistottumuksista. Yleensä noin 500-600 mm leveä kaappi riittää. Siivousaineiden ja -välineiden säilytykseen tarvittun komeron tulisi olla vähintään 500 mm leveä. (RT 93-10945 2009, 3.)

Talous	Liina- vaatteet HK mm	Vaatteet TK + HK mm	Yhteensä mm	Ulko- vaatteet naulakko mm	Siivous- välineet SK mm	Harrastus- välineet mm
1-2 hlöä	500-600	1000-1400+500-1200	2000-3200	600-800	500	600
2-4 hlöä	600	1200-2400+1200-2400	3000-5400	800-1200+400 HK	500-600	600-1000
4-6 hlöä	600-1200	1800-3600+1800-3600	4200-7800	1200-1400+600 HK	600-800	1000-1200

HK =hyllykaappi TK =tankokaappi SK =siivouskaappi

Taulukko 2. Säilytystilan tarve talouden koon mukaan
(mukailtu RT 93-10945 2009, 3.)

2.5 Kohteiden vertailu

Taustoituksessa vertailtiin muun muassa Lehdon, Hartelan, SRV:n, Skanskan, YIT:n, Bonavan ja Pohjola Rakennuksen tarjoamia uudisrakennuskohteita ympäri Suomea. Vertailemat asuinhuoneistot olivat noin 65-80 m² kokoisia kolmen huoneen ja keittiön asuinhuoneistoja. Vertailussa syntyi muutamia huomioita, jotka vaikuttavat tilojen käytettävyyteen sekä kiinteiden säilytysratkaisujen suunnitteluun.

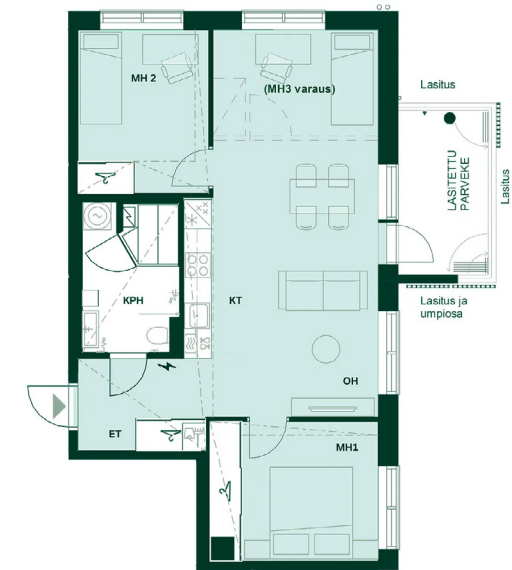
Kerrostalot ovat usein malliltaan syviä, joten läpitalonasuntoja on erittäin vähän, mikä vaikuttaa esimerkiksi asuinhuoneiston pohjan muotoon ja viihtyvyyteen. Kuvassa 6 kapean eteisen takia säilytystila on kaukana ovesta ja eteisessä on paljon hukkatilaa.

Käynti makuuhuoneisiin on usein yhdistetystä olohuone ja avokeittiötilasta (kuvat 7 ja 8), mikä vaikuttaa huoneiden rauhallisuuteen. Toinen makuuhuoneista on yleensä huomattavasti pienempi ja varusteltu pienemmällä säilytystiloilla. Isomman makuuhuoneen yhteydessä on usein vaatehuone.

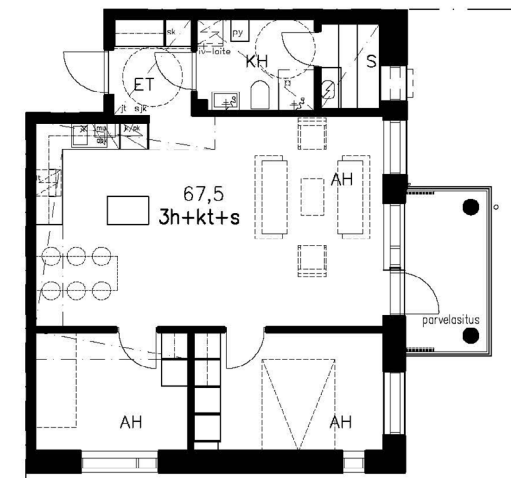
Asunnoissa on lisäksi erittäin vähän ehjiä seinäpintoja, jolloin kalustaminen hankaloituu ja suunniteltuja säilytysratkaisuja on vaikea muuttaa, sillä vaihtoehtoisia paikkoja on vähän.

Kuva 6. Pohjapiirros (Hartela)

Kuva 7. Pohjapiirros (Bonava)

Kuva 8. Pohjapiirros (SRV)

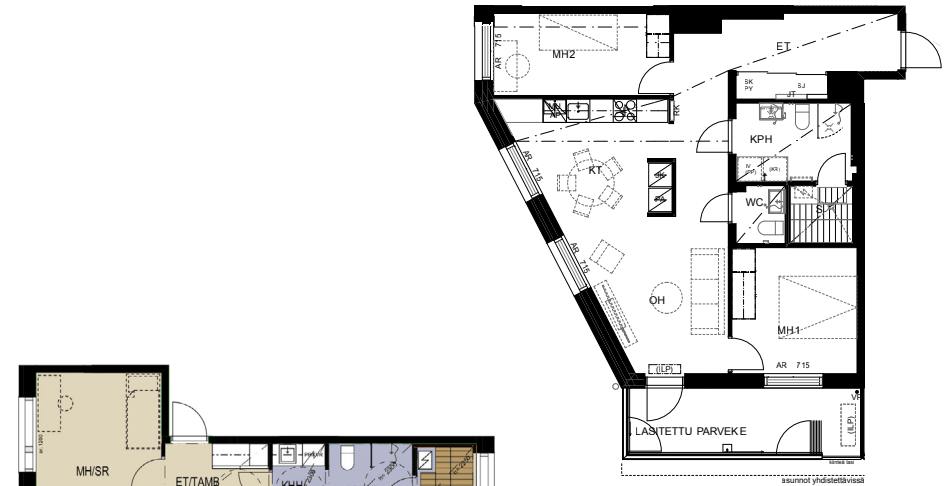
Keittiö sijaitsee samassa tilassa olohuoneen kanssa ja yleensä se on malliltaan I- tai L-keittiö. Toisenlaisia tarkaisujakin löytyy, kuten kuvassa 9.

Huoneistoissa on paljon alaslaskuja/kotelointeja, jotka vaikuttavat tilan viihtyvyyteen ja säilytysratkaisujen suunnitteluun, kun katto on tiloissa eri korkeudella.

Rakennukset ja asuinhuoneistot ovat usein suorakulmaisia, mutta erikoisempia vaihtoehtoja löytyy (kuva 10).

Pienissä asunnoissa korostuu yksityiskohtien tärkeys ja esimerkiksi liukuovia käyttämällä saataisiin tila paremmin hyödynnettyä, kun ovien aukeamiseen tarvittava tila pienenee. Varsinkin vaatehuoneissa liukuovet ovat hyvin toimiva ratkaisu (kuva 9).

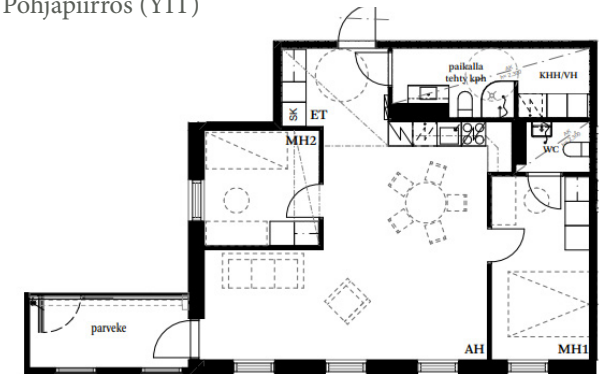
Pienillä rakenteellisilla muutoksilla saataisiin tilojen toimivuutta lisättyä huomattavasti ja vähennettäisiin hukkatilan syntymistä. Esimerkiksi kuvassa 7, lisäämällä eteiseen hieman lisää leveyttä tai siirtämällä ulko-ovea, saataisiin lisättyä säilytystilaa jatkamalla kaapistoa koko seinän leveydelle.

Kuva 10. Pohjapiirros (Skanska)

Kuva 9. Pohjapiirros (YIT)

Kuva 11. Pohjapiirros (Lehto)

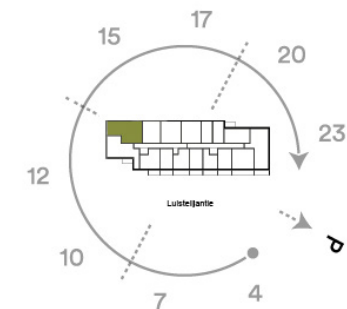
2.6 Valittu pohjaratkaisu

Valitsemani Pohjola Rakennuksen 74,5 m² kolmen huoneen ja keittiön pohjaratkaisu sijaitsee Kuopion Puijolaaksossa. Talon on arvioitu valmistuvan maaliskuussa 2023. (Pohjola Rakennus.)

74.5 m²

3h + kt + s

**Valoisa kulmakolmio
saunalla ja parvekkeella.
Vaatehuone kruunaa
säilytysratkaisut!**

Kuva 12. Valittu pohja (mukailtu Pohjola Rakennus 2021)

Valitsin kyseisen pohjaratkaisun suunnitelmaani, sillä se on minusta toimiva kolmihenkiselle perheelle. Makuuhuoneet ovat eripuolilla huoneistoa, jolloin jokainen saa tarvittaessa olla omassa rauhassa. Keittiö ja olohuone ovat yhtä avointa tilaa, jonka voi kalustaa suhteellisen helposti. Huoneistossa on myös erillinen wc, joka helpottaa arkea varsinkin lapsen kasvaessa.

Vanhempien makuuhuone on erittäin hyvänkokoinen, joten sinne saa säilytystilaa reilusti. Lapsen makuuhuone on hieman vaativampi kalustamisen kannalta sen pienen koon vuoksi. Huoneeseen tulee mahtua sänky ja vaatekaappi. Tulevaisuutta varten työpöydälle ja tuolille tulisi olla riittävästi tilaa.

Huoneiston säilytysratkaisuja suunnitellessa haasteena on useassa tilassa olevat alaslaskut, jotka vaikuttavat muun muassa kaappien korkeuteen. Huonekorkeus tiloissa on noin 2580 mm ja alaslaskujen kohdalla 2350 mm. Kylpyhuoneen huonekorkeus on noin 2300 mm.

Kuva 13. Havainnekuva rakennuksesta (Pohjola Rakennus)

3

Suunnitteluprosessi

3.1 Kohderyhmä

Suunnitellessa säilytysratkaisuja kohderyhmää apuna käyttäen tiloista saa toimivat ja käyttäjälähtöiset. Tarpeisiin on helpompi vastata, kun ne on mietitty selkeästi ennen suunnitteluun ryhtymistä. Työn kohderyhmä on kuvitteellinen kolmenhengen perhe, jossa on kaksi aikuista ja yksi 3-vuotias lapsi.

3-vuotias lapsi on päivisin päivähoidossa ja harrastaa keran viikossa sirkusta. Huoneessaan hänellä on lasten sänky ja paljon leluja. Kaappitilaa tarvitaan vaatteille ja leluille sekä askarteluvälineille. Huoneen tulee olla toimiva myös lapsen kasvaessa.

Toinen vanhemmista käy muualla töissä eikä etätyömahdollisuutta ole. Toinen työskentelee yrittäjänä ja tekee töitä kotona säännöllisesti, mutta ei kokopäiväisesti. Vanhempien harrastuksia ovat patikointi, kuntosalilla käynti ja pyöräily. Tilaa tarvitaan retkeily- ja kuntosalitavaroille.

Perhe rakastaa tehdä ruokaa ja kutsua sekä ystäviä että perhettä kylään, joten ruoanlaitto- ja tarjoiluastioita tarvitaan keskimääräistä enemmän.

Kuva 14. Piirustus kohderyhmästä (Salokero 2022)

3.2 Tarvekartoitus

Ihmisten yksilölliset tarpeet huomioiden yleisesti sopivaa tavaran määrää on hankala mitoittaa. Monien käyttötavaroitten optimimäärä voidaan laskea kaavalla, jossa otetaan huomioon kotitalouden jäsenten määrä, erikoistilanteet, vaihtoväli ja pesutiheys. Esimerkkinä käytetään lakanoita nelihenkisessä perheessä. Lakanoiden vaihtoväli on kerran kahdessa viikossa, mutta pesuväli kerran kuukaudessa, jolloin kaksi lakanasettiä per henkilö voi olla samaan aikaan pesussa. Ilman kuivuria lakanoita ei voida käyttää heti pesun jälkeen, jolloin tarvitaan kolmas lakanasetti. Kerran kuukaudessa käy maksimissaan kaksi yövierasta kerrallaan, jolloin lakanoita tarvitsee kaksi ylimääräistä settiä. Laskukaavan mukaan perheessä tarvitaan 14 lakanasettiä. (Aalto 2017, 85-86.)

Seuraava lista tehtiin omien kokemusten ja kuvitteellisen kohderyhmän tarpeiden pohjalta Kuluttajatutkimuskeskuksen (2014) hyödykeluetteloa apuna käyttäen. Säilytystilaa on käytettävissä myös varastossa, johon voidaan sijoittaa muun muassa harrastusvälineitä, sesonkivaatteita ja -tarvikkeita.

KEITTIÖ

- Kahvin- ja vedenkeitin, sähkövatkain, vohvelirauta
- 12 juomalasia, kahvikuppia, matalia ja syviä lautasia
- 12 viinilasia, 6 olutlasia
- 12 ruokalusikkaa, haarukkaa ja veistä, 14 teelusikkaa
- Kolme keittiöveistä, kauhaa ja paistolastia
- Juustohöylä, kuorimaveitsi, purkinavaaja, pullonavaaja, vispilä, juuresharja, salaatinottimet, sakset
- Siivilä, 1 dl ja 1 l mitat, raastin, 2 leikkuulautaa
- 4 kulhoa, 30 pakasterasiaa
- Paistinpannu, 2 l kattila, kaksi 5 l kattilaa, 2 paistovuokaa
- 2 tarjotinta, tarjoilulautasta ja -kulhoa
- Patalaput, 2 astiapyyhettä, lautasliinoja
- Tiskiharja ja -aine, konetiskiaine, roska- ja pakastepussit
- Tuorekelmu, folio, leivinpaperi, talouspaperi
- Jauhot, pastat, säilykkeet, leivät, mausteet
- Rullamitta, pihdit, vasara, jakoavain, ruuvimeisseli ja vaihtopäät, paristot, vaihtolamput

ETEINEN

- Vaate- ja kenkäharjo, 2 taskulamppua, kauppakassit
- 12 paria käsineitä, 12 päähinettä, 6 kaulaliinaa/kauluria
- Lompakot, avaimet, käsilaukkuja, reppu
- Kenkiä, ulkotakkeja ja -housuja

KYLPYHUONE JA ERILLINEN WC

- Silitysrauta, 3 mikrokuituliinaa, pyykinpesuaineet, yleispuhdistusaine
- Ämpäri, ikkunalasta, pesuharjo, imurin pölypussit
- Kylpyamme, kylpylelut
- Wc-paperi
- Lääkkeet, kuumemittari, laastarit, kynsisakset
- 6 hammasharjoja ja -tahnaa, 4 deodoranttia
- Muut hygienia tuotteet
- Parranajovälineet, meikit
- Hiustenhoitotuotteet ja -välineet

MAKUuhuoneet

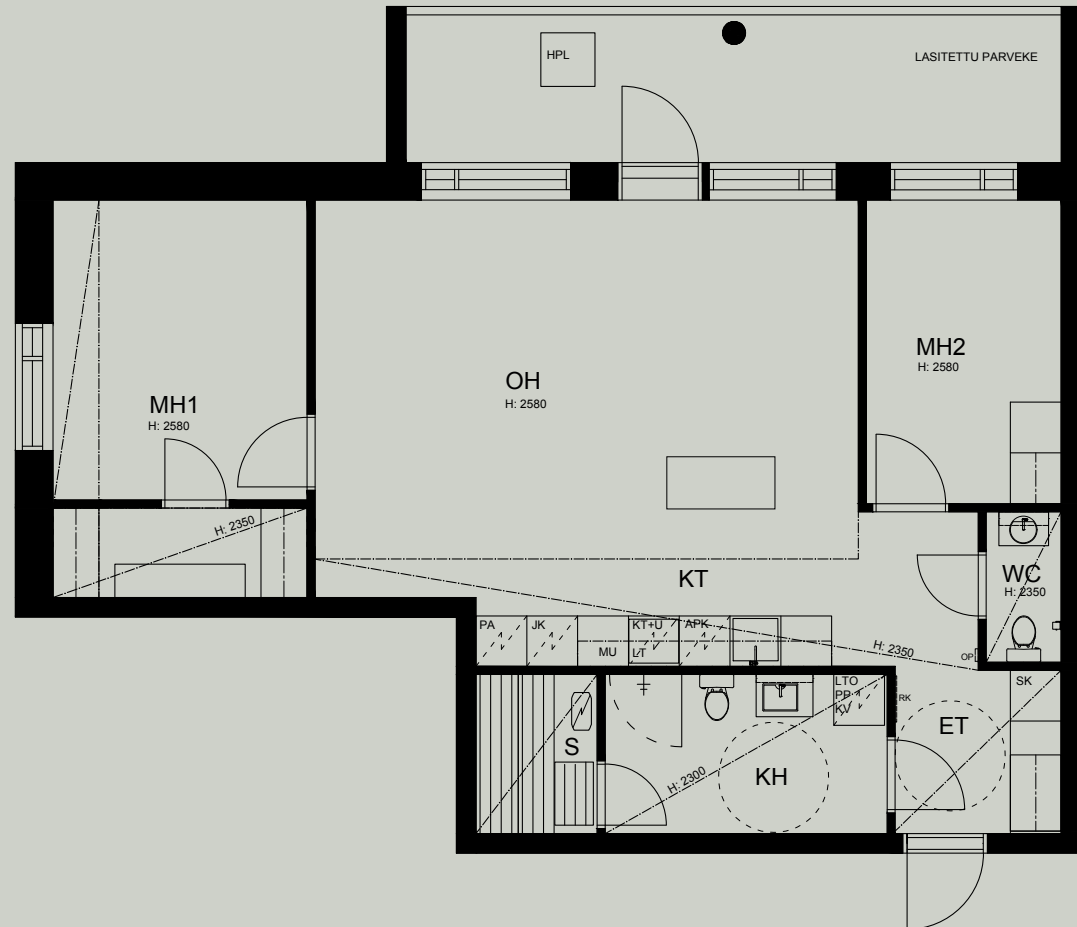
- Päiväpeitot lapsen ja vanhempien sänkyihin
- 4 peittoa, tyynejä
- 10 aluslakanaa, pussilakanaa ja tyynyliinaa
- 8 käsipyyhettä ja kylpypyyhettä, 2 pöytä- ja laudeliinaa
- Koristetyynyliinoja, vilttejä, koriste-esineitä ja muis-toesineitä
- Alusvaatteet, yöasut, kylpy- ja aamutakit
- Uimapuvut/housut, kerrastot, vyöt
- Sukkia, nilkkasukkia, villasukkia, sukkahousuja
- Topit, t-paidat, pitkähihaiset, villapaidat, hupparit, kauluspaidat, urheilupaidat
- Mekot, hameet, juhlavaatteet
- Housut, farkut, colleget, shortsit, urheilutrikoot
- Kenkiä, ulkotakkeja ja -housuja
- Laukkuja, reppuja
- Harrastusvälineet, askartelutarvikkeet, lelut

3.3 Alkuperäinen pohjapiirustus

Pohjapiirustuksessa on asuinhuoneiston alkuperäiset säilytystilat ja -ratkaisut sekä alaslaskujen ja huoneiden korkeudet. Piirustuksen pohjalta alettiin suunnittelemaan toimivampia säilytysratkaisuja kohderyhmän tarpeisiin.

Muutamia ongelmakohtia nykyisissä säilytysratkaisuissa:

- Makuuhuoneessa 2 kaapin paikka rajoittaa huoneen kalustamista
- Erillisessä wc:ssä tilaa ei ole käytetty kunnolla hyödyksi
- Kylpyhuoneessa tilaa ei ole käytetty kunnolla hyödyksi
- Keittiössä erillinen jääkaappi ja pakastin vievät tilaa muilta toiminnoilta ja saareke on pieni
- KT + OH liian vähän säilytyskaappeja
- Makuuhuoneessa 1 vaatehuone vie paljon tilaa huoneesta
- Vaatehuoneesta tulee helposti epäjärjestelmällinen ja hankala käyttää

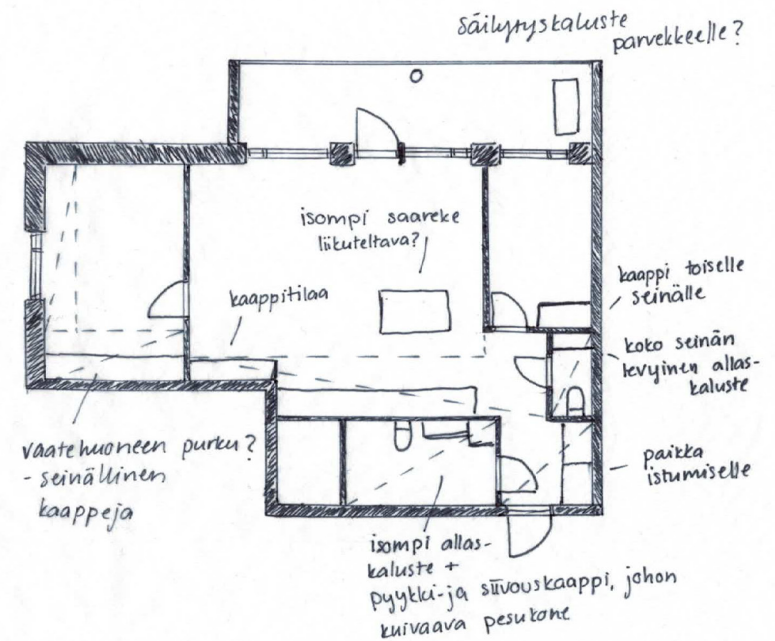
Kuva 15. Alkuperäinen pohjapiirustus

3.4 Luonnossuunnittelu

Kuvitteellisen kohderyhmän takia mahdolliset tarpeet perustuvat tarvekartoituksessa tehtyyn listaan. Lyijykynällä luonnostelemalla erilaisten säilytysvaihtoehtojen suunnittelu auttaa hahmottamaan tilan toiminnot nopeasti ja helposti. Parhaimmat luonnokset piirsin AutoCadilla puh- taaksi tarkempien mittojen saamiseksi ja toimivuuden ta- kaamiseksi. Alkuperäisessä pohjapiirroksessa tarkkoja mit- toja, huonekorkeuden lisäksi, ei mainita, joten suunnitelma on tehty suuntaa antavasti ja sen toteuttaminen vaatii tar- kistusmittauksen.

Tilojen toimivuuden lisäksi säilytysratkaisuista pyrittiin te- kemään esteettisesti miellyttävät ja lopulliseen suunnitel- maan valitsin mielestäni parhaiten toimivat vaihtoehdot.

Heti luonnostelun alkuvaiheessa pohdin muun muassa vaatehuoneen tarpeellisuutta, säilytys- ja työtilan lisäämis- tä keittiöön sekä märkätilojen toimivuutta ja säilytystilan maksimoimista.

Kuva 16. Pohjan luonnostelua

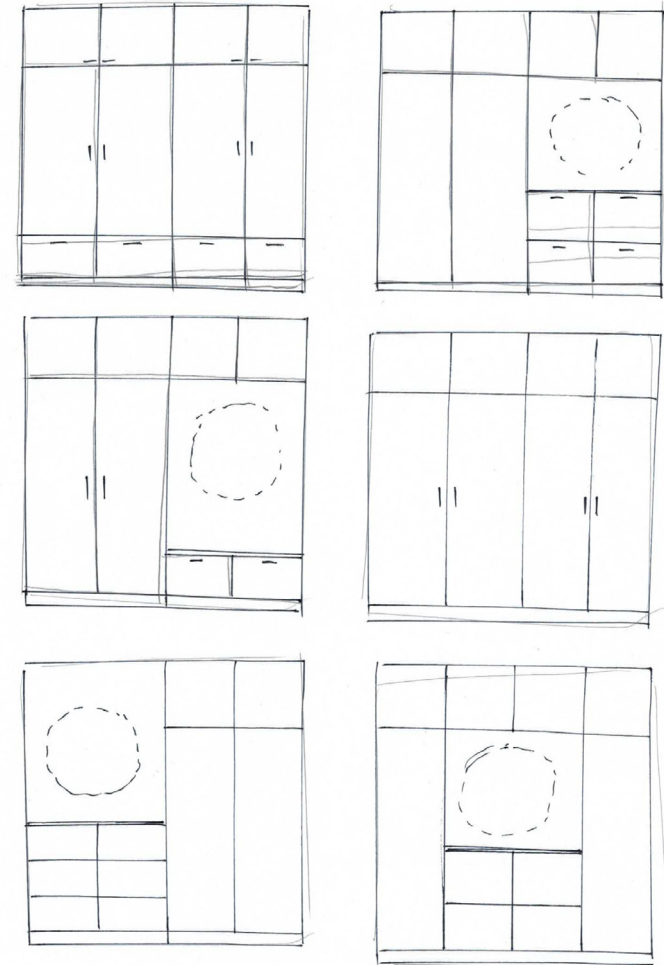
ETEINEN

Eteinen on kooltaan suhteellisen pieni ja tilan käyttöä rajoittaa pesuhuoneen ovi sekä katon alaslasku, jonka takia huonekorkeus tilassa on vain noin 2350 mm. Kaapille on käytännössä vain yksi mahdollinen paikka, joten suunnitelmassa keskitytään säilytystilan toimivuuteen.

Säilytystilan lisäksi tutkittiin mahdollisuutta lisätä tilaan paikka istumiselle, joka lisää tilan käyttömukavuutta ja helpottaa arkea pienen lapsen kanssa. Istumiselle varattu tila vei tilaa kaapilta, joten haasteeksi muodostui tankokaappi-tilan määrä.

RT-kortiston mukaan 2-4 henkinen perhe tarvitsee 800-1200 mm naulakkotilaa ja 400 mm leveän hyllykaapin (RT 93-10937 2008, 2). Istumiselle varatun tilan olisi hyvä olla vähintään 700 mm, jotta tilaan mahtuu kunnolla istumaan ja esimerkiksi pukemaan kenkiä lyömättä käsiään seinään tai kaappiin.

Vaihtoehtoja pohtiessa mietittiin myös säilytysratkaisujen muokattavuutta, jotta tila olisi mahdollisimman toimiva elämäntilanteiden muuttuessa.

Kuva 17. Eteisen luonnoskuvia

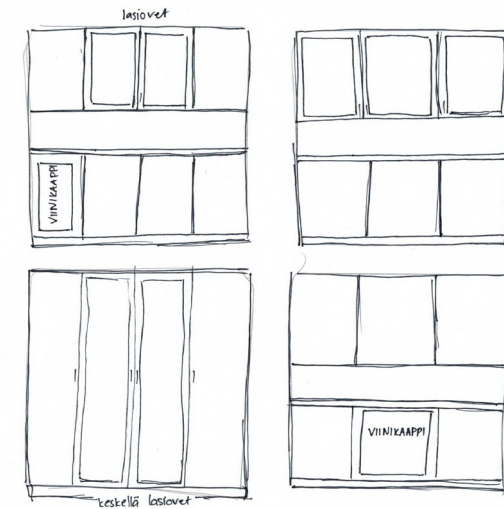
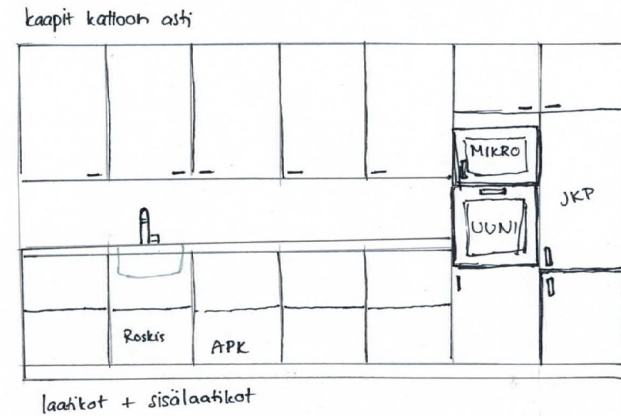
KEITTIÖ

Keittiössä suunnitteluun vaikutti eteisestä keittiöön jatkuva katon alaslasku, jonka takia keittiön kaapistojen kohdalla huonekorkeus on vain 2350 mm.

Yksi tärkeimmistä asioista säilytystilan lisäksi on riittävä työtason määrä, jotta keittiössä on helppoa ja turvallista laittaa ruokaa. Lähdin pohtimaan erilaisia vaihtoehtoja lisätä säilytystilaa tinkimättä tilan toimivuudesta.

Pienessä keittiössä tilankäytön kannalta erillisen jääkaapin ja pakastimen yhdistäminen antaa muun muassa mahdollisuuden lisätä työtason määrää. Ergonomian kannalta uuni kannattaa siirtää lattiatasosta ylemmäs ja samalla saadaan lisättyä vetolaatikoiden määrää.

Säilytystilaa ja työtason määrää voidaan lisätä suurentamalla nykyisen saarekkeen kokoa. Myös keittiön viereinen hukkatila on kannattavaa ottaa käyttöön esimerkiksi kaapeilla.

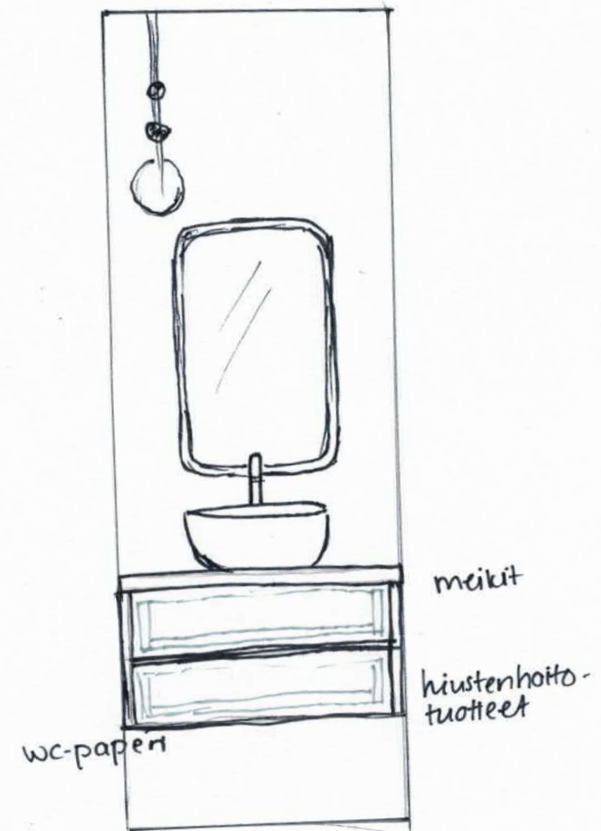
Kuva 18. Keittiön luonnoskuvia

KYLPHYHUONE JA ERILLINEN WC

Kylpyhuoneessa suunnittelua hankaloitti matala huonekorkeus ja nykyisen pesutornin päällä sijaitseva huoneistokohmainen ilmanvaihtokoje. Vastakkaisella seinällä ei myöskään ole ylimääräistä tilaa huoneen kapeuden ja oven paikan vuoksi.

Kylpyhuoneessa on melko vähän tilaa kunnan säilytysjärjestelmälle, joten erillisen pyykinpesukoneen ja kuivausrummun tilalle kannattaa tilankäytön kannalta hankkia kuivaava pyykinpesukone. Kuivaavan pyykinpesukoneen päälle saa säilytyskaapin, jonne mahtuu pyykkikorin lisäksi pyykinpesu- sekä siivousaineet.

Erillisessä wc:ssä säilytystilaa on mahdollista lisätä esimerkiksi leveämmällä allaskalusteella, peilikaapilla ja mahdollisesti wc-pöntön yläpuolelle tulevilla seinähyllillä.

Kuva 19. WC:n luonnoskuva

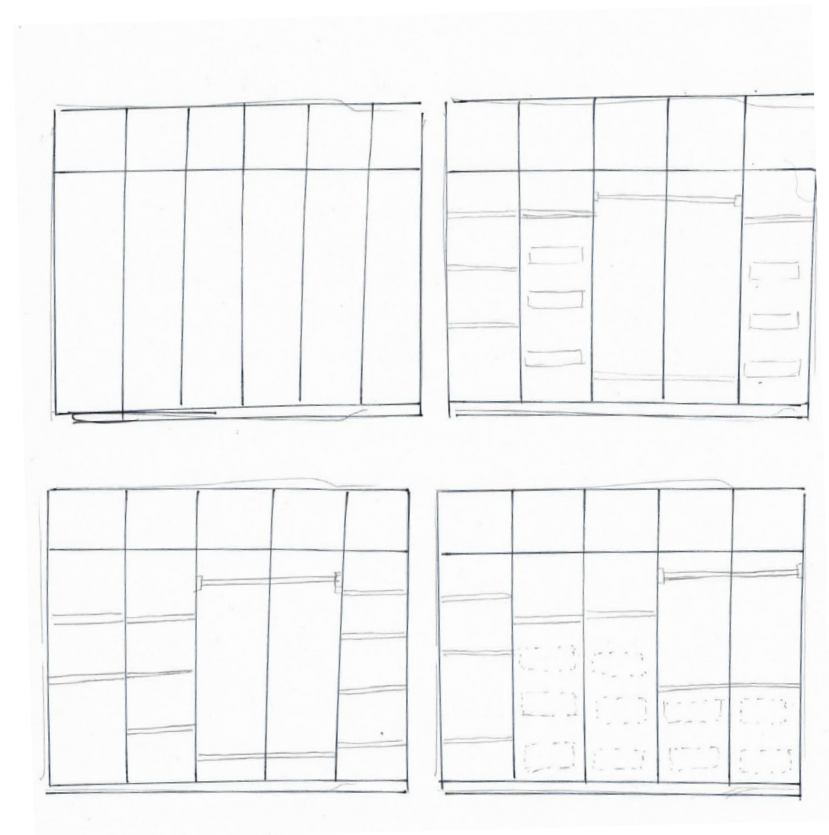
MAKUHUONE 1

Vanhempien makuuhuoneessa pohdittiin vaatehuoneen tarvetta. Korvaamalla vaatehuoneen koko seinän levyisellä kaapistolla saadaan riittävästi säilytystilaa sekä poistetaan riski vaatehuoneen muodostumisesta epäjärjestelmälliseksi varastoksi, josta tavaroiden etsiminen muuttuu helposti hankalaksi.

Suunnitteluun vaikutti vaatehuoneen katon alaslasku, joka jatkuu myös huoneen ikkunan puoleisella seinällä. Huonekorkeus alaslaskun kohdalla on 2350 mm.

Ensimmäisenä vaihtoehtona oli kuusi 500 mm leveää kaappia, jolloin ovien avautuessa keskeltä ulospäin keskelle muodostuisi leveä tankokaappi. Lopulta 500 mm leveät kaapit tuntuivat liian kapeilta sekä toiminnallisuuden että usean oven aiheuttaman rauhattomuuden vuoksi.

600 mm leveät kaapit ovat toimivammat ja esteettisesti rauhallisemmat. Vaatetangon ja hyllyjen lisäksi pohdittiin laatikoiden tuomaa helpoutta säilytyksessä, kun takarivin vaatteet ovat helposti nähtävillä.

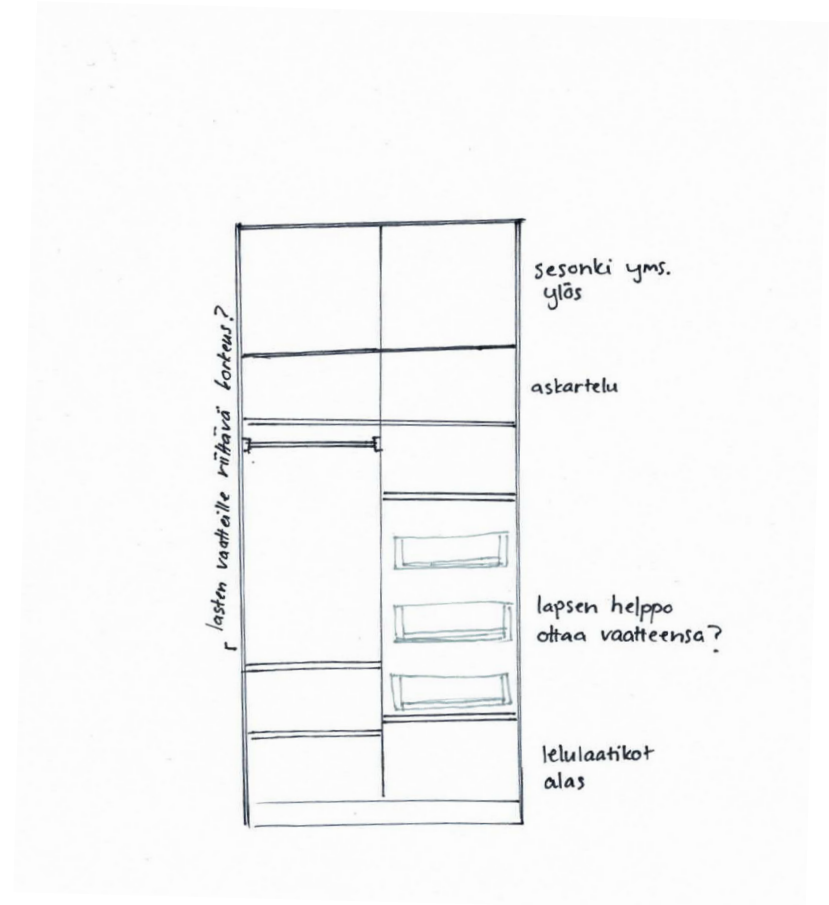
Kuva 20. Makuuhuoneen 1 kaappien luonnoskuvia

MAKUuhuONE 2

Lapsen makuuhuoneessa on tilan käytön kannalta vähemmän mahdollisuuksia, sillä huone on melko kapea ja ovea vastapäätä sijaitsevalla seinällä on ikkuna. Huoneeseen tulee tulevaisuudessa mahtua työpöytä ja aikuisen sänky.

Kaapin sisäosaa mietittiin lapsen näkökulmasta, jolloin lapsen olisi itse mahdollisimman helppo hakea kaapista tarvitsemansa vaatteet ilman aikuisen apua. Tästä syystä esimerkiksi lelulaatikot kannattaa olla alimmaisena. Lapsen ollessa pieni askartelutarvikkeet kannattaa säilyttää lapsen ulottumattomissa, mutta myöhemmin ne on helppo siirtää alemmas.

Tankosäilytykseen tulevat vaatteet ovat lyhyempiä kuin aikuisten vaatteet, joten vapaata tilaa vaatetangon alle tarvitaan vähemmän. Ulosvedettävät laatikot helpottavat vaatteiden näkemistä.

Kuva 21. Makuuhuoneen 2 kaapin luonnoskuva

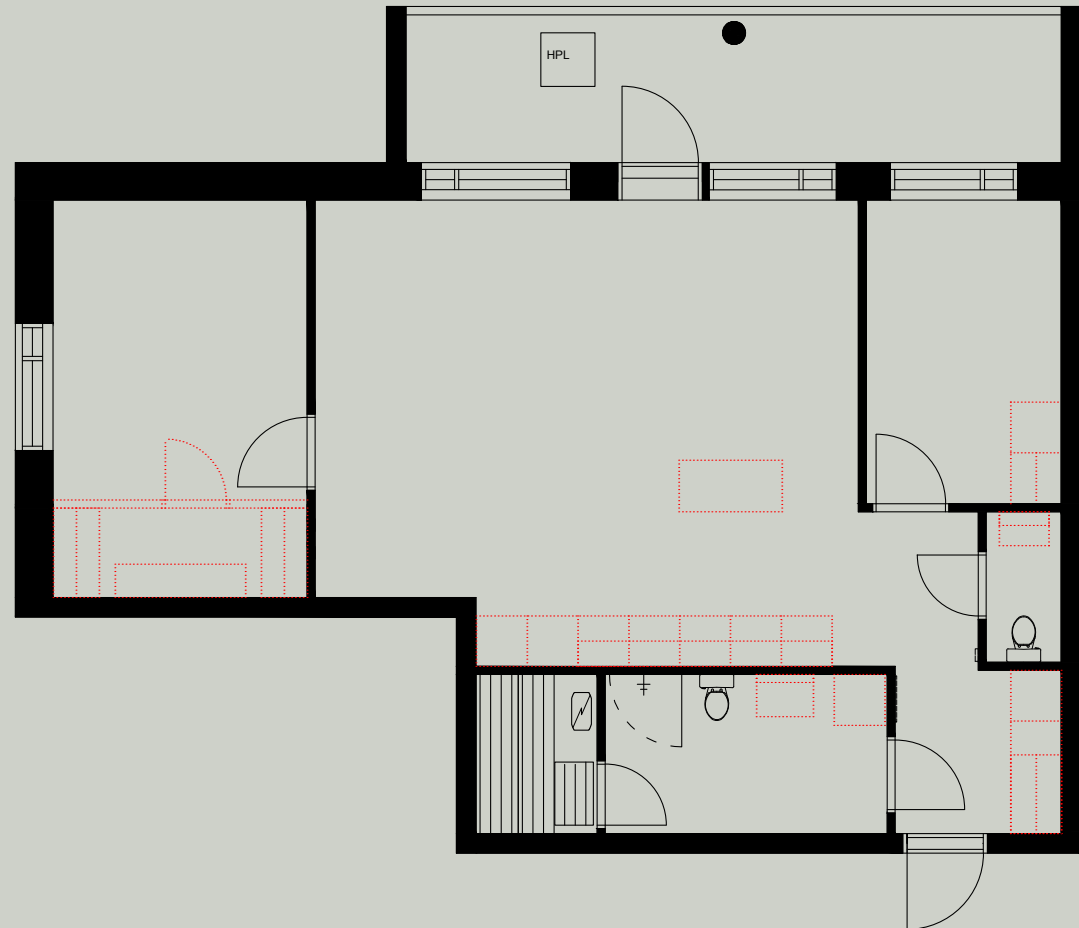
4

Suunnitelma

4.1 Purkupiirustus

Purkupiirustuksessa käy ilmi asuinhuoneiston purettavat kiintokalusteet ja väliseinät. Piirustuksen jälkeen on helpompi lähteä suunnittelemaan uusia säilytysratkaisuja, kun vanhat eivät ole vaikeuttamassa tilan hahmottamista.

Asunnon päämakuuhuoneesta purettiin vaatehuoneen seinä ja hyllyt. Koko asunnosta purettiin kaikki kaapistot ja niiden paikalle suunniteltiin uudet toimivammat säilytysratkaisut.

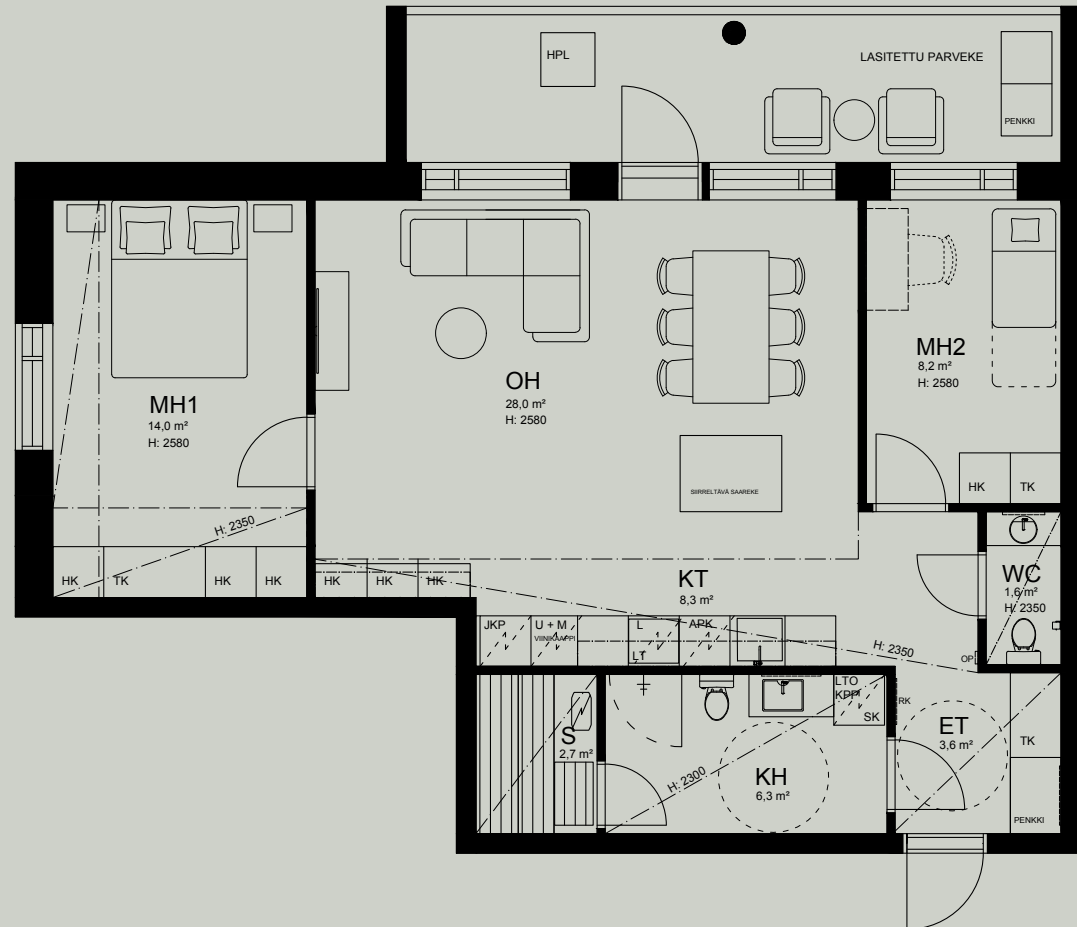
Kuva 22. Purkupiirustus

4.2 Kalustepohjapiirustus

Suunnitelman kalustepohjapiirustuksessa käy ilmi huoneiston uudet kiintokalusteet ja niiden paikat. Lopulta pohjapiirustukseen ei tullut kuin muutama isompi muutos.

Suurimmat muutokset tapahtuivat isossa makuuhuoneessa, jossa poistetun vaatehuoneen tilalle tuli kaapisto ja keittiössä, jossa säilytystilaa jatkettiin keittiön viereiselle seinälle, joka aikaisemmin oli hukkatilaa.

Muuten säilytysratkaisuista tehtiin toimivammat ja kohderyhmälle sopivammat ratkaisut. Keittiön saarekettä suurennettiin ja pienen makuuhuoneen kaapit siirrettiin oven viereen. Eteisessä kaappitilaa pienennettiin, jotta saatiin tilaa istumiselle. Erilisen wc:n allaskalusteesta suunniteltiin leveämpi hukkatilan minimoimiseksi pienessä tilassa. Myös parvekkeelle suunniteltiin pieni istumiseen soveltuva kaappi. Kaikki kalusteet on tehty 16 mm paksusta kalustelevystä.

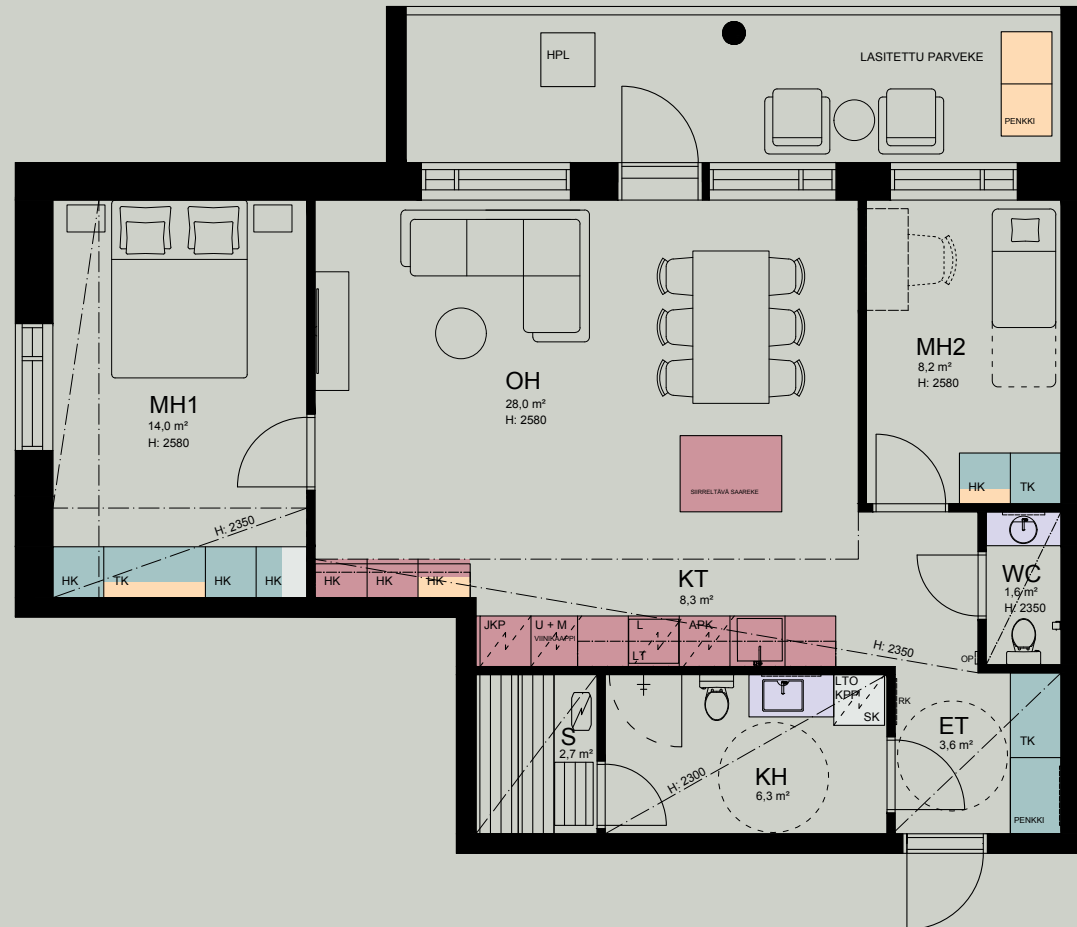
Kuva 23. Kalustepohjapiirustus

4.3 Tilan toiminnot

Pohjapiirustukseen on merkitty tavarakategorioittain säilytykselle varatut alueet asuinhuoneistossa. Tämä helpottaa tavaroille varattujen paikkojen hahmottamista.

Oheisten kategorioiden avulla tavaroille varatut paikat näkyvät pääpiirteittäin, mutta kaapeissa on myös kategorioiden ulkopuolisia tavaroita. Joissain kaapeissa tilaa on varattu useamman kategorian tavaroille.

- KOSMETIIKKA JA HYGIENIA
- HARRASTUKSET JA LELUT
- RUOKAILU JA RUOANLAITTO
- SIIVOUS JA PYYKINPESU
- VAATTEET JA TEKSTIILIT

Kuva 24. Pohjapiirustus

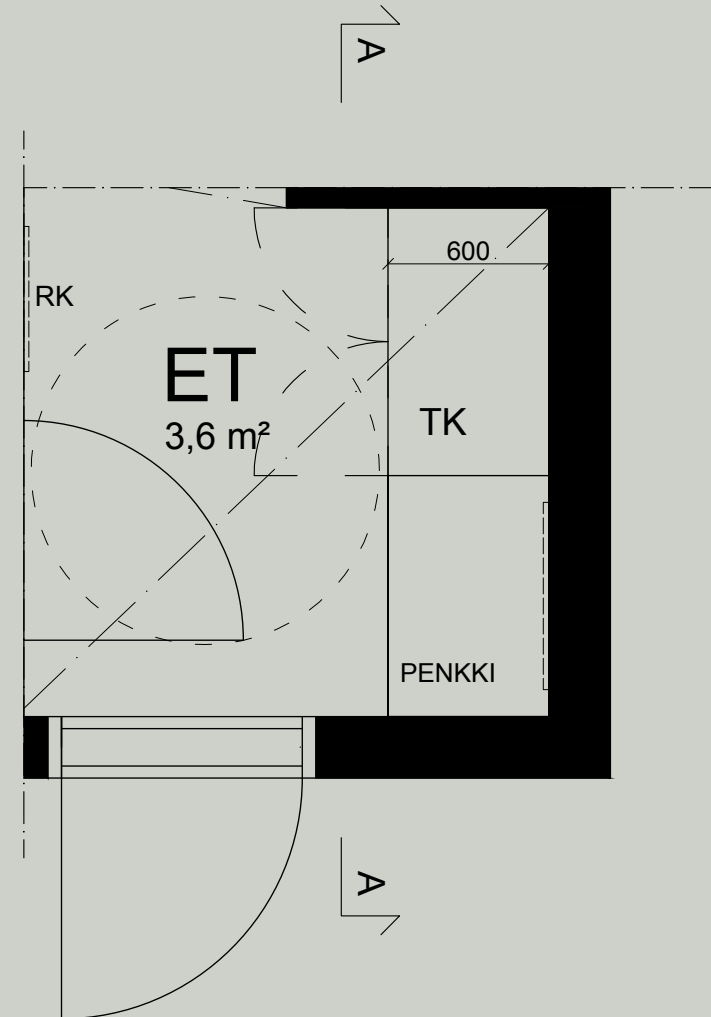
4.4 Eteinen

Eteiseen suunniteltiin 600 mm syvät kalusteet, jotka on tehty 16 mm paksusta kalustelevystä. Kaappi on leveydeltään 1000 mm ja penkki 900 mm. Ovet ovat vetimettömät. Penkin alle sijoitettiin säilytyslaatikot, joihin esimerkiksi lapsen on helppo laittaa asusteensa.

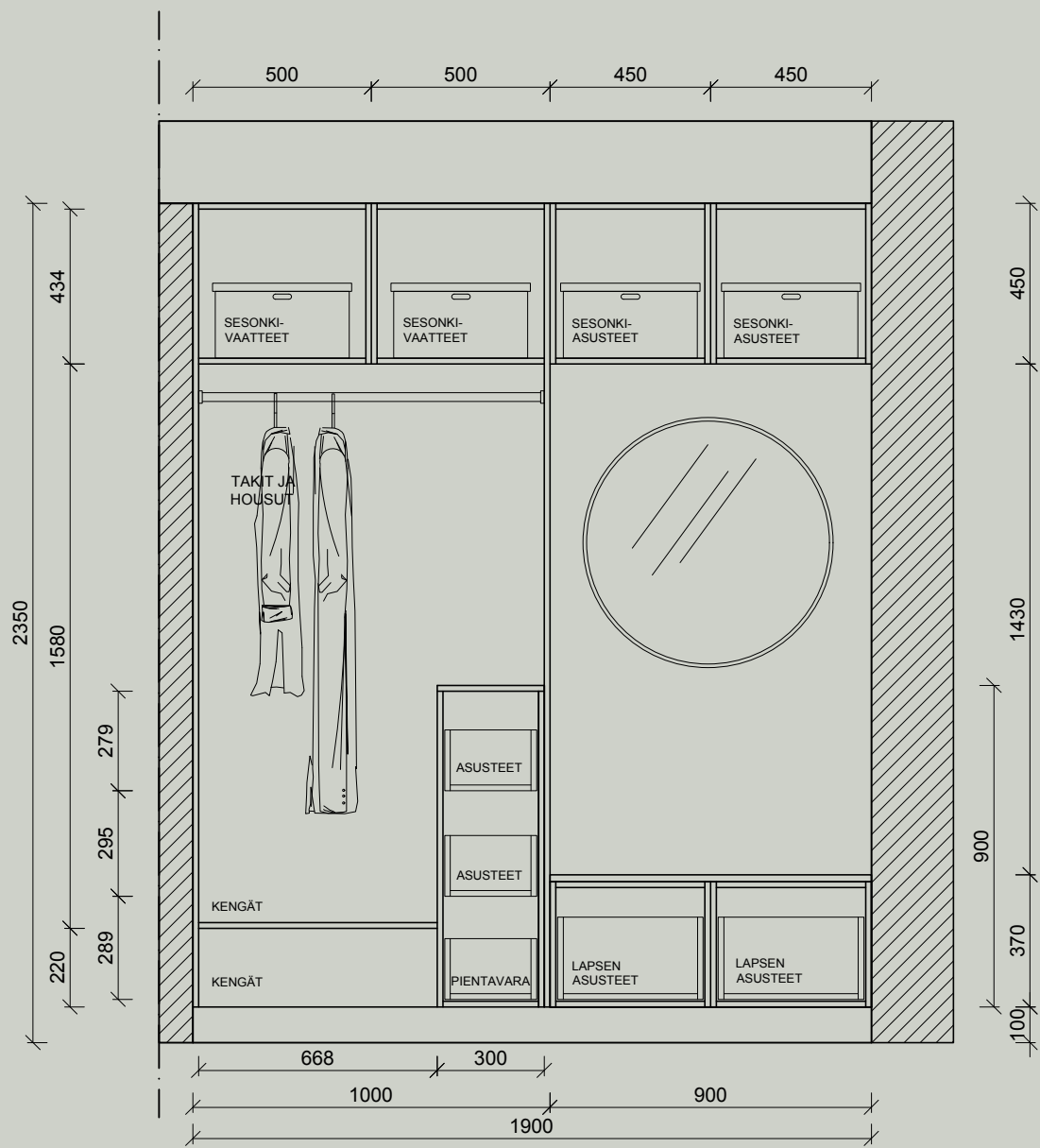
Kaapin sisään suunniteltiin laatikosto, jossa on helppo säilyttää aikuisten asusteita ja muuta pientavaraa. Laatikostoon pääsee helposti samalla, kun ottaa takkia henkarista tai kenkiä hyllyltä. Tarvittaessa laatikoston voi siirtää tai poistaa kaapista.

Yläkaapeissa säilytetään sesonkivaatteita ja muuta harvemmin tarvittavaa tavaraa.

Lapsen kasvaessa penkin päälle voidaan sijoittaa toinen samanlainen laatikosto, jolloin saadaan lisää säilytys- sekä las-
kutilaa.

Kuva 25. Eteisen pohjapiirustus

Kuva 26. Leikkaus A-A

Kuva 27. Eteinen

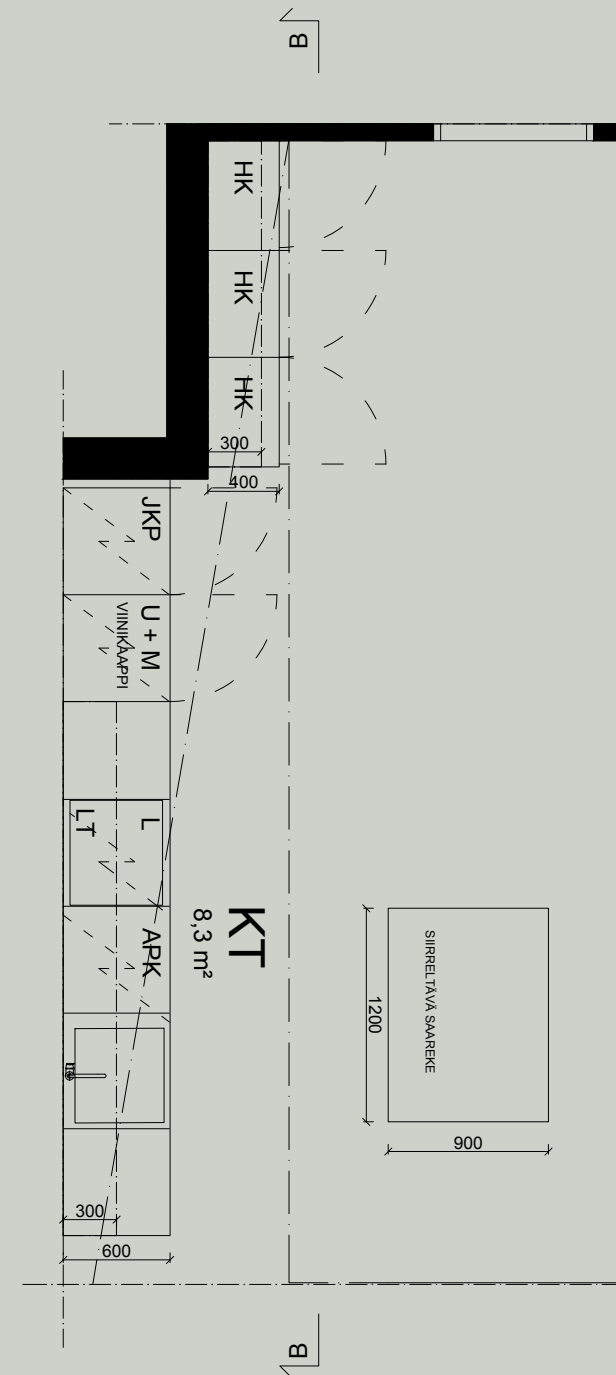
4.5 Keittiö

Keittiössä erillinen jääkaappi ja pakastin vaihdettiin yhdistettyyn jääkaappipakastimeen. Uuni sekä mikroaaltouuni sijoitettiin jääkaappipakastimen viereen ja niiden alle tuli viinikaappi. Tiskikone ja astianpesukone jäivät samoille paikoille, jotta vesiputkia ei tarvitse siirtää. Kaikki kodinkoneet ovat integroituja ja ovet ovat vetimettä.

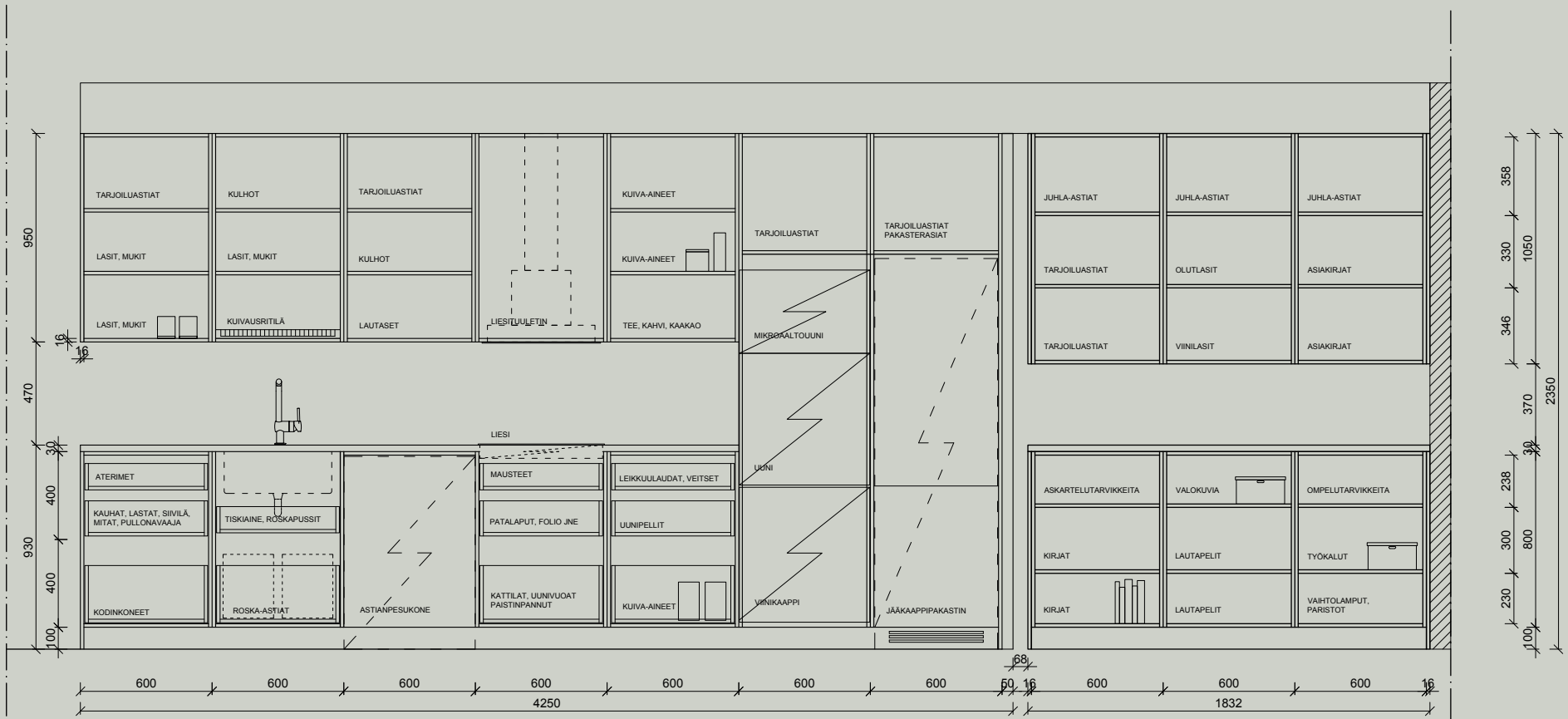
Alakaappeihin tuli laatikot, sillä ne ovat tilankäytön kannalta kaikista tehokkaimmat ja helpot käyttää. Ylemmän laatikon sisään tuli niin sanottu sisälaatikko, kuten kuvassa 31, jolloin laatikon yläreunaan mahdollisesti syntyvä hukkatila saatiin käyttöön.

Siirrettävää saarekettä suurennettiin, jotta säilytys- ja työtilaa saataisiin lisättyä. Saarekkeen voi helposti kääntää ruokapöydän suuntaisesti, jolloin se toimii jatkumona ruokapöydälle sekä tarjoilupöytänä esimerkiksi juhlissa.

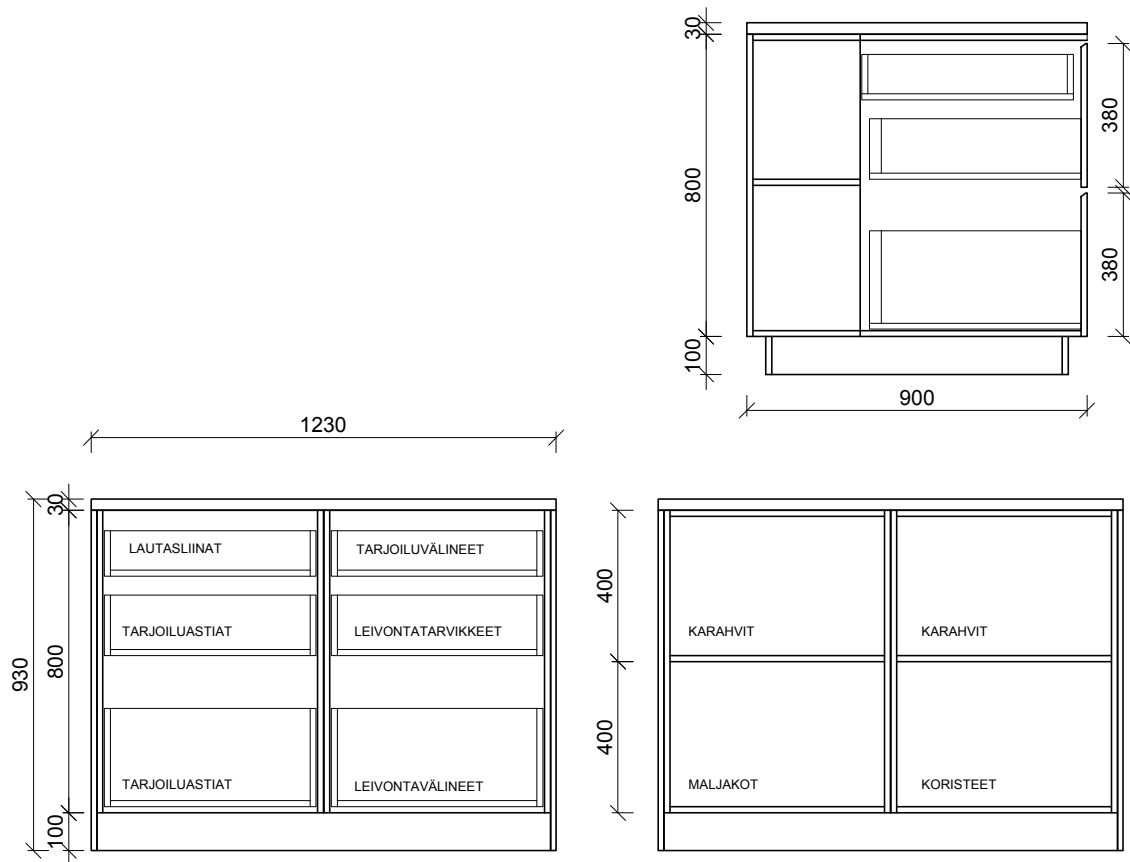
Keittiön viereiselle seinälle jatkettiin kaapistoa, jolloin keittiöön ja olohuoneeseen saatiin lisää säilytystilaa. Vitriinikaappiin saadaan esimerkiksi tarjoiluastiat ja viinilasit hyvin näkyville ja kaappeihin mahtuu muun muassa lautopelejä, kirjoja tai muita harrastusvälineitä.

Kuva 28. Keittiön pohjapiirustus Ei mittakaavassa

Kuva 29. Leikkaus B-B

Kuva 30. Saarekkeen mittakuvat

Kuva 31. Sisälaatikko (mukailtu Keittiömaailma)

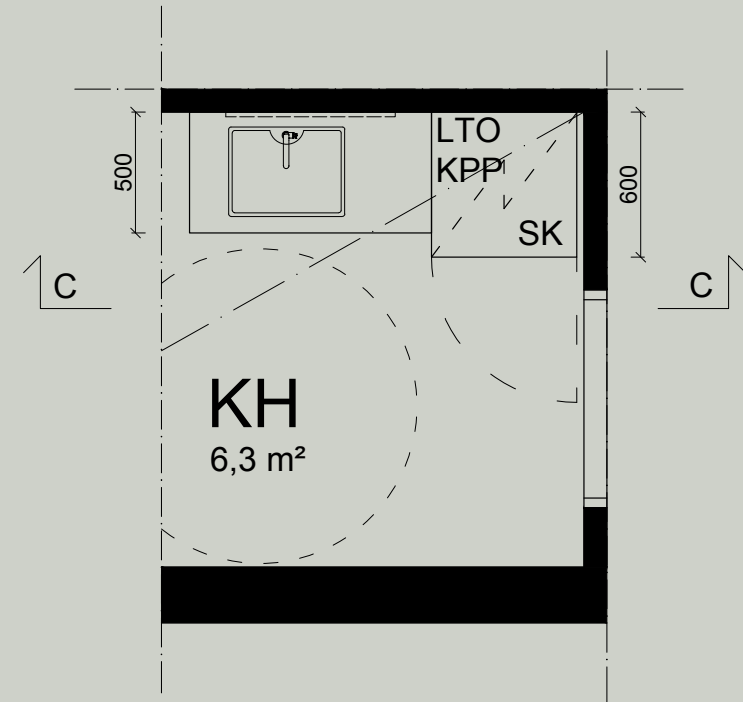
Kuva 32. Keittiö

4.6 Kylpyhuone

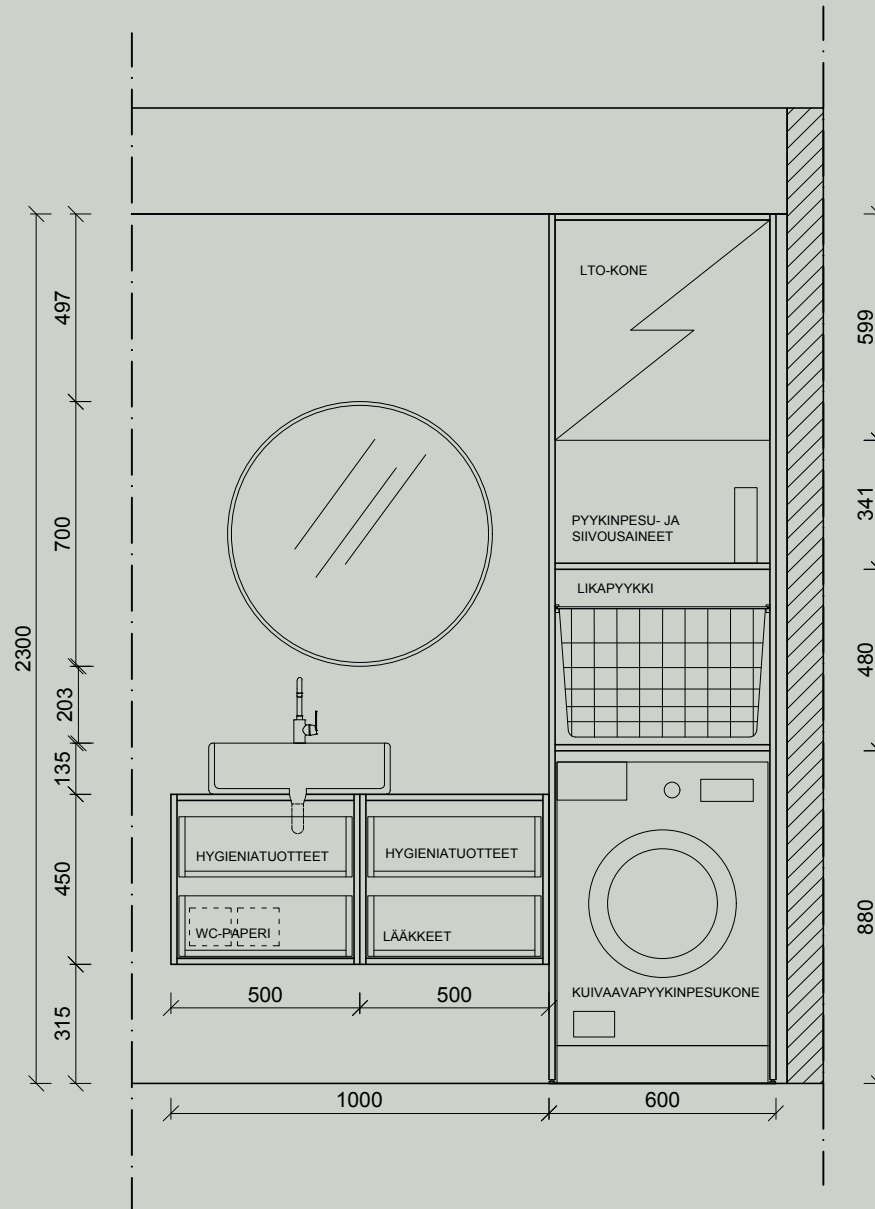
Kylpyhuoneessa mahdollisuuksia oli mielestäni melko vähän. Säilytyskalusteille tilaa on vähän eikä vastakkaisella seinällä ole tilaa kuin esimerkiksi pyyhekoukuille tai pienelle hyllykölle.

Säilytystilaa lisättiin leveämmällä allaskalusteella sekä vaihtamalla erillinen pyykinpesukone ja kuivuri kuivaavaan pyykinpesukoneeseen. Pesukone sijoitettiin kaappiin ja sen ylle saatiin tilaa pyykkikorille sekä hyllylle, jonne mahtuu pesuaineet ja siivousvälineitä.

Allaskalusteeseen mahtuu muun muassa hygienia tuotteita sekä lääkkeitä. Allaskalusteen alla on tilaa säilyttää lapsen kylpyammetta ja -leluja sekä pientä jakkaraa, jolla lapsi yletää paremmin käsienpesualtaaseen.

Kuva 33. Kylpyhuoneen pohjapiirustus

Kuva 34. Leikkaus C-C

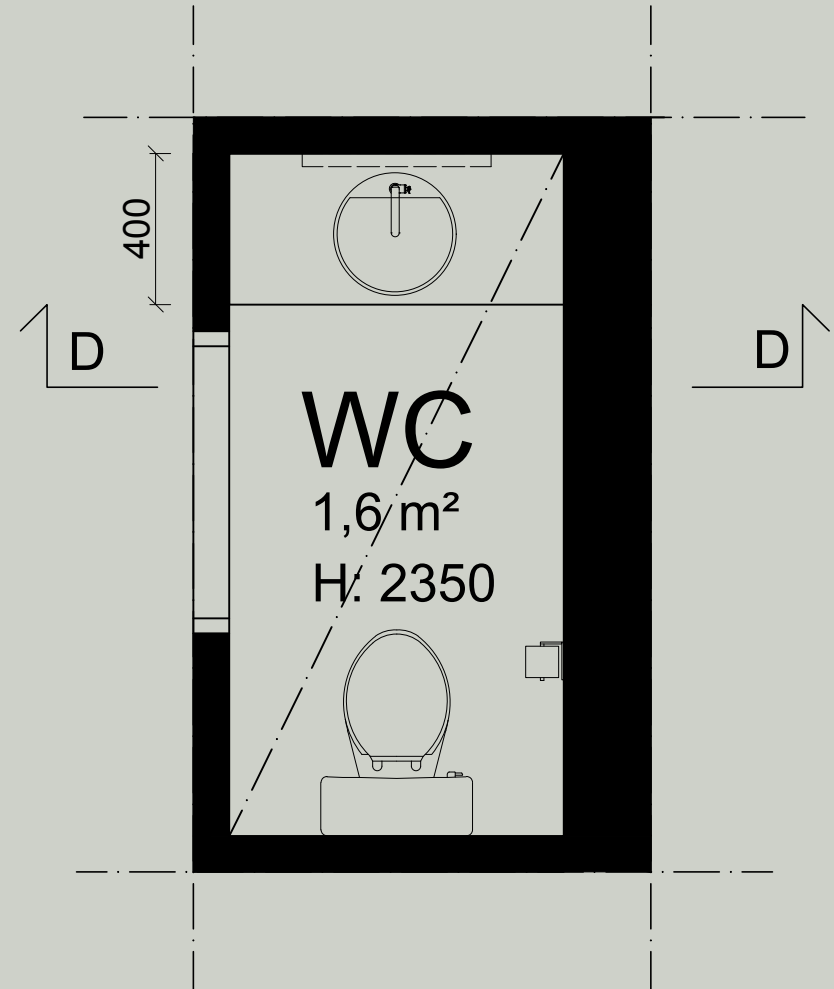

Kuva 35. Kylpyhuone

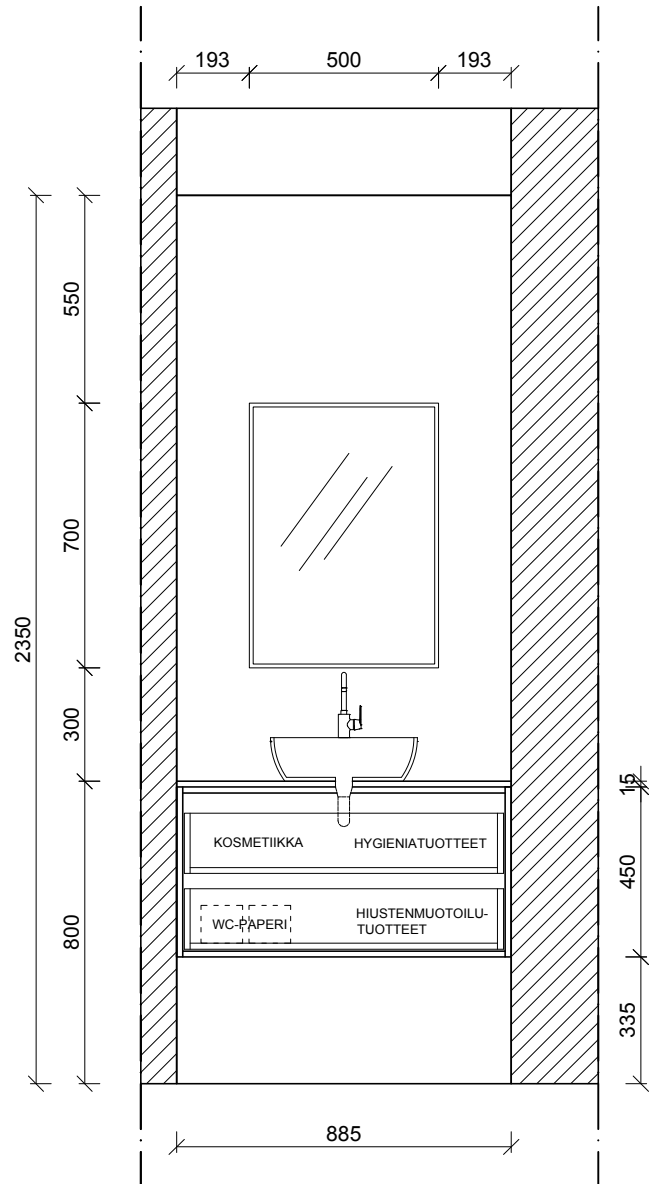
4.7 Erillinen wc

Asunnon erillinen WC toimii pääasiassa vieras WC:nä sekä meikkaus ja hiustenlaitto paikkana. WC:n toimintoihin perustuen säilytystilaa on varattu meikeille sekä hiustenmuotoilutarvikkeille. Muut toiminnot on suunniteltu tehtäväksi kylpyhuoneessa.

WC:ssä päädyttiin leventämään allaskalustetta, sillä huoneessa ei ole tarvetta säilyttää ylimääräistä tavaraa. Laatikossa on kaksi laatikkoa, joissa molemmissa on hyvin säilytystilaa ja tarvittaessa peilin voi vaihtaa peilikaapiksi.

Kuva 36. WC:n pohjapiirustus

Kuva 37. Leikkaus D-D
Ei mittakaavassa

Kuva 38. WC

4.8 Makuuhuoneet

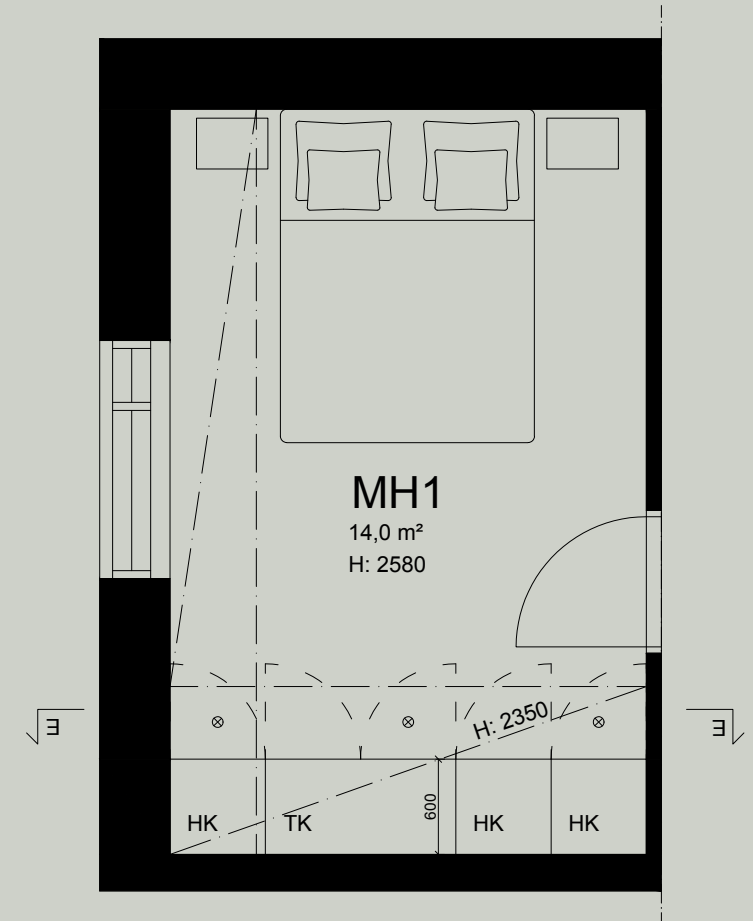
MAKUUHUONE 1

Vanhempien makuuhuoneessa vaatehuoneen tilalle suunniteltiin koko seinän levyinen kaapisto. Kaappeja on viisi 600 mm levyistä ja syvyistä kaappia, joista kaksi on varattu vaate-tangolle. Kaapit ovat vetimettä ja tehty 16 mm paksusta kalustelevystä. Näkyvälle jääneen alaslaskun kohdalle suunnittelin laitettavaksi kolme upotettua LED-kohdevalaisinta, jotka helpottavat vaatekaappien käyttöä ja pukeutumista.

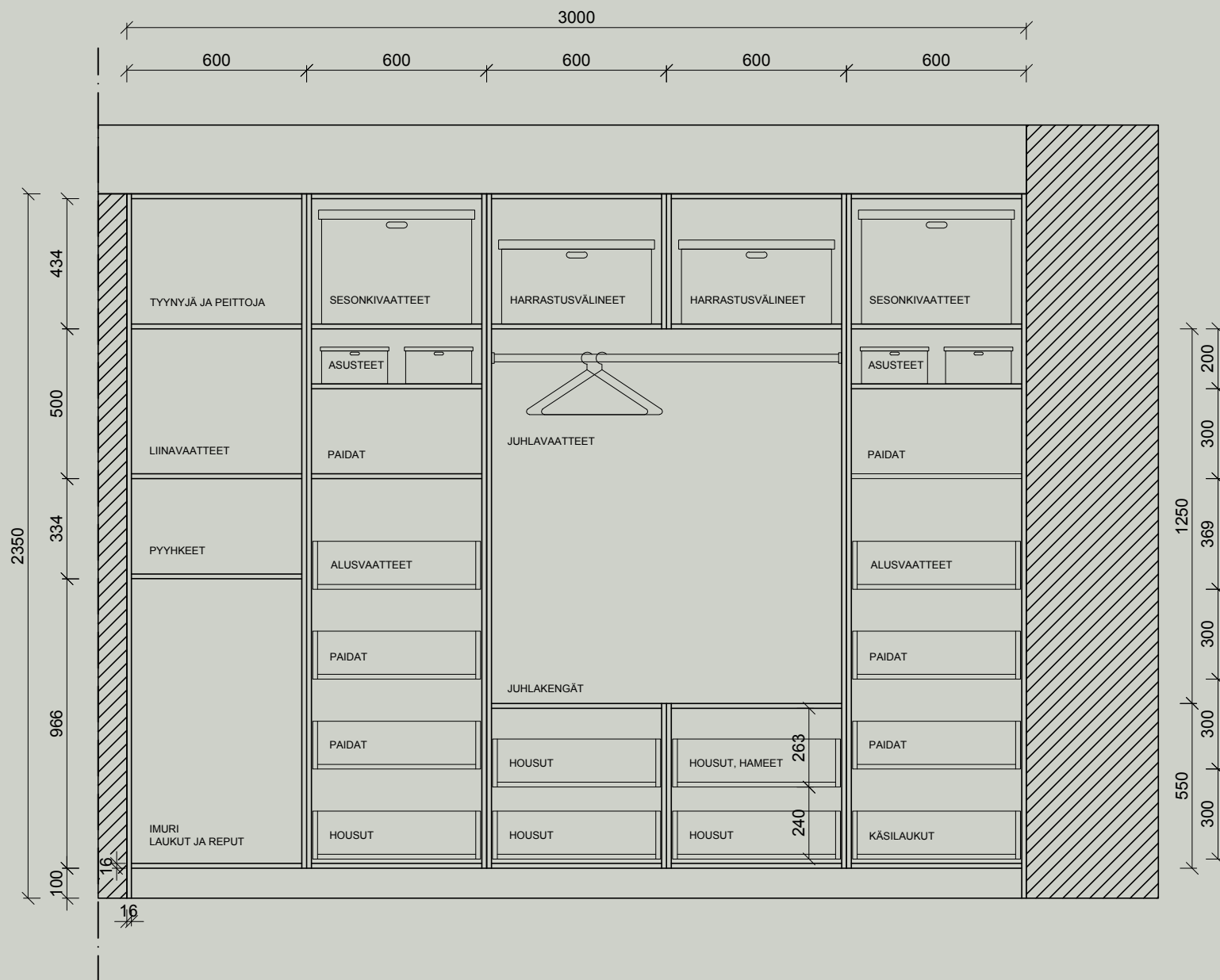
Hyllyjen lisäksi kaapissa on ulosvedettäviä laatikoita, jotka helpottavat vaatteiden valitsemista eikä kaapin takareunaan jää käyttämätöntä tilaa. Kaapit on suunniteltu niin että molemmilla vanhemmilla on käytössä samanlaiset säilytystilat, mutta tarpeen tullen tankokaapin laatikot voidaan jakaa erilaisten tarpeiden mukaan.

Reunimmainen kaappi, joka sijaitsee huoneen oven takana, on suunniteltu liinavaatteille ja esimerkiksi imurille, jolle ei löytynyt käytännöllistä tilaa muualta asunnosta, ja muille tavaroille, joille ei välttämättä ole tarvetta päivittäin.

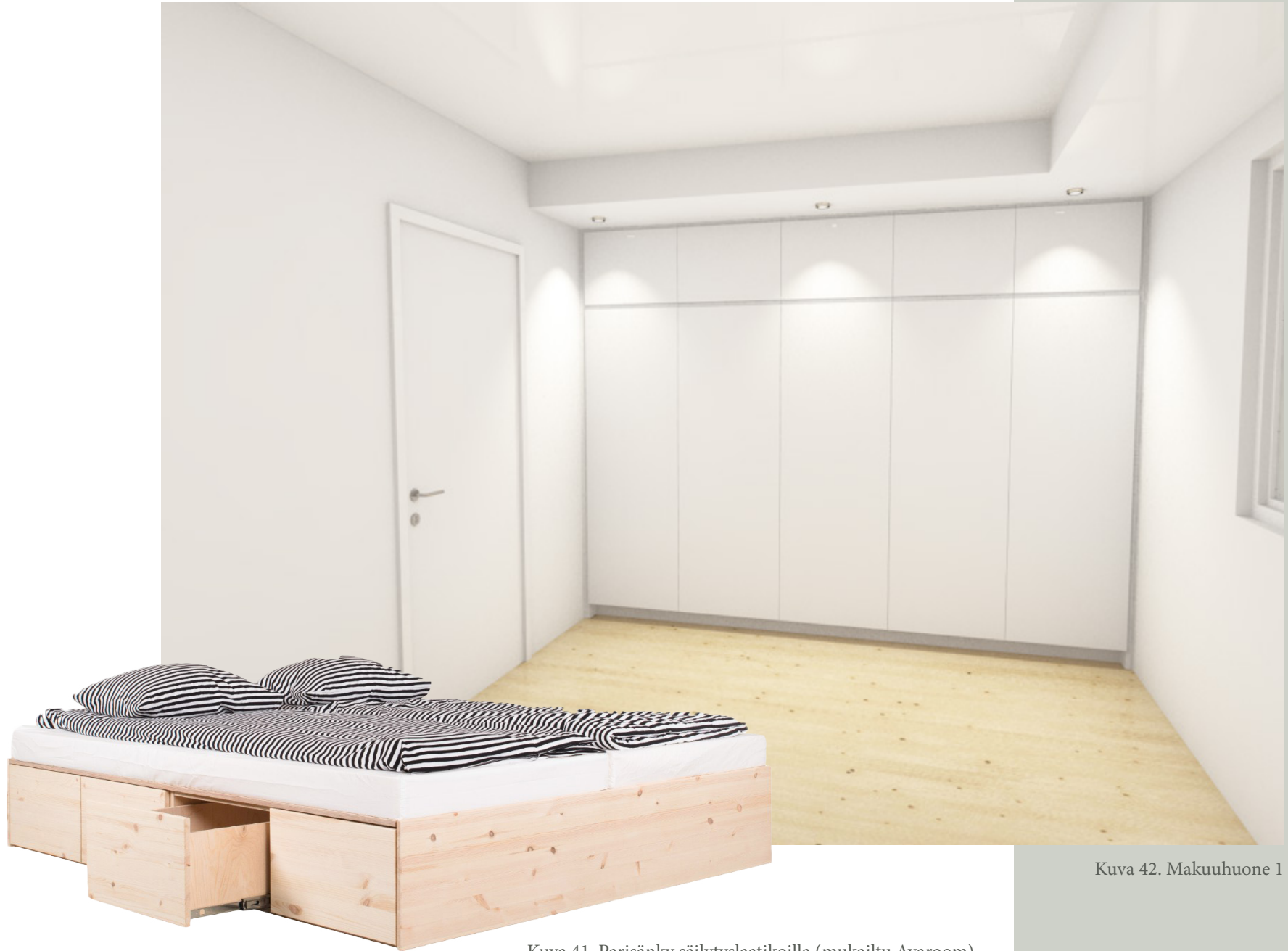
Vaatekaappien lisäksi huoneen säilytystilaa voidaan lisätä muun muassa kuvan 41 mukaisella säilytyslaatikoilla varustetulla sängyllä.

Kuva 39. Makuuhuoneen 1 pohjapiirustus

Kuva 40. Leikkaus E-E

Kuva 41. Parisänky säilytyslaatikoilla (mukailtu Avaroom)

Kuva 42. Makuuhuone 1

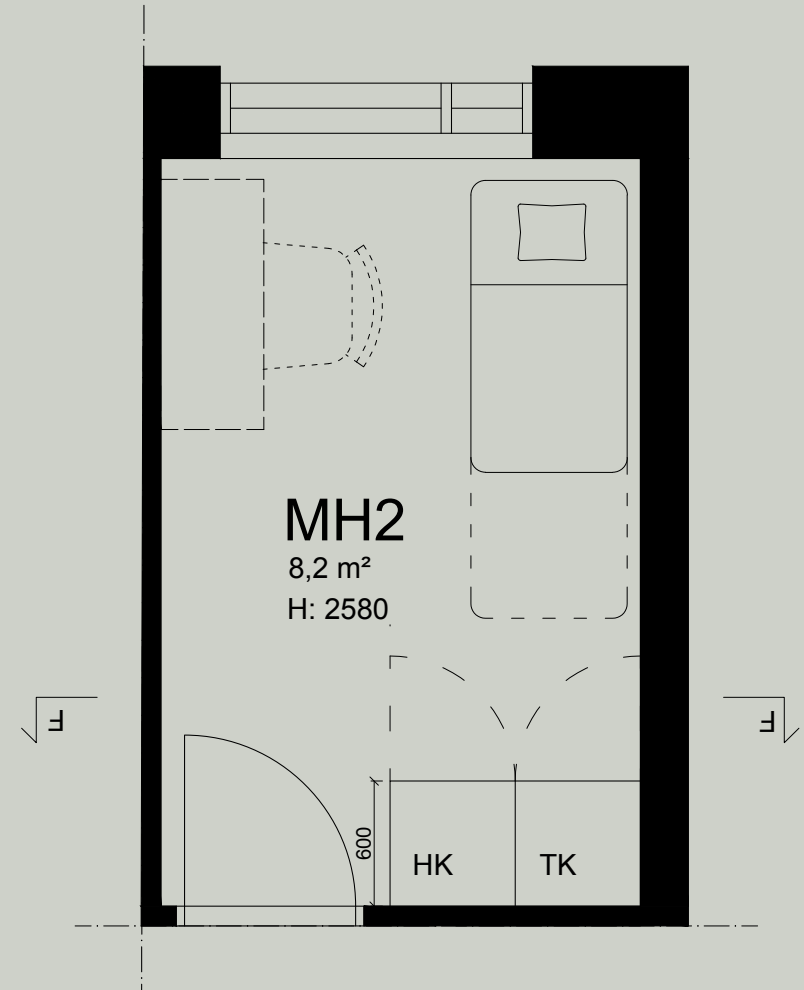
MAKUHUONE 2

Lapsen makuuhuoneessa vaatekaappi siirrettiin viereiselle seinälle. Kaappi on 1200 mm leveä ja 600mm syvä. Vaate- tangon korkeus on suunniteltu lapsen vaatteita varten, mutta vapaan tilan korkeutta on helppo lisätä poistamalla vaate- tangon alla oleva hylly.

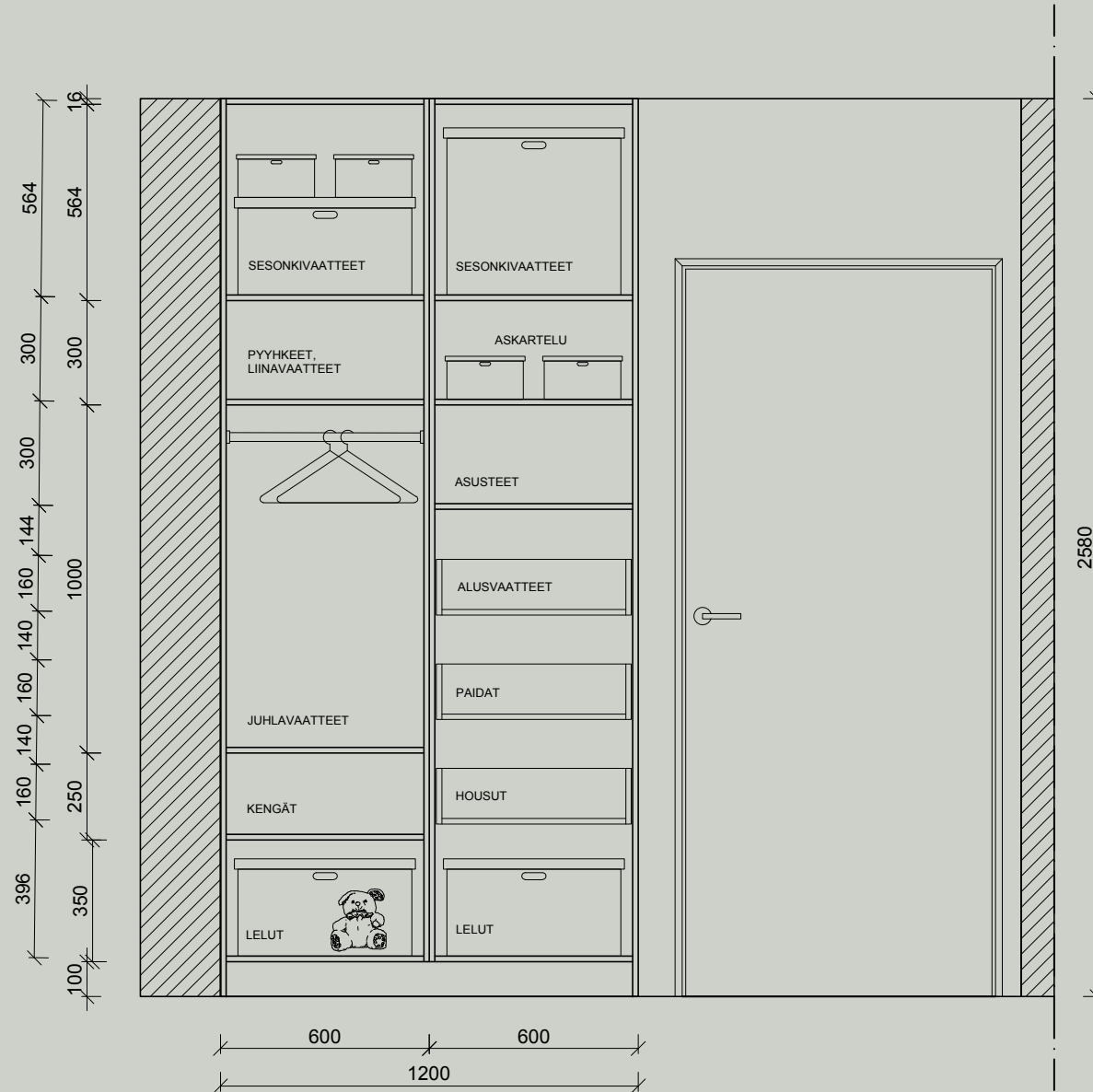
Kaapin alimmat hyllyt on suunniteltu lelujen säilyttämiseen, jotta lapsen on helppo päästä niihin itse. Myös lapsen kaapissa hyllyjen lisäksi on ulosvedettäviä laatikoita vaatteita varten.

Yläkaappeissa on tilaa säilyttää esimerkiksi sesonkivaatteita tai muita tavaroita, joille on tarvetta harvemmin. Myös askarteluvälineet on sijoitettu lapsen ulottumattomiin, mutta lapsen kasvaessa ne on helppo siirtää alemmas.

Myös lapsen huoneeseen on mahdollista lisätä säilytystilaa säilytyslaatikoilla varustetulla sängyllä (kuva 45).

Kuva 43. Makuuhuoneen 2 pohjapiirustus

Kuva 44. Leikkaus F-F

Kuva 45. Sänky säilytyslaatikoilla (mukailtu Avaroom)

Kuva 46. Makuuhuone 2

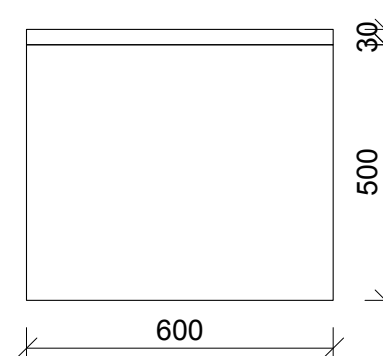
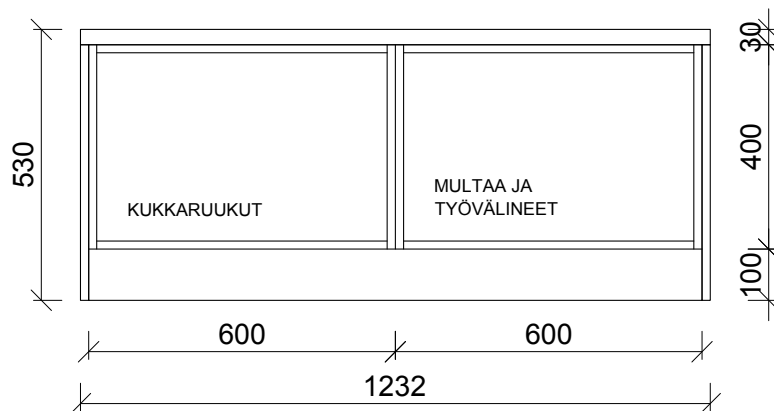
4.9 Parvekekaluste

Asunnon lasitetulle parvekkeelle suunniteltiin istumiseen soveltuva säilytyskaluste. Kaluste on sopivan kokoinen ja helppo siirtää paikasta toiseen. Säilytystilan lisäksi kalustetta voidaan käyttää ylimääräisenä istuimena tai pöytänä. Kaappeihin käyttäjä voi laittaa muun muassa kukkaruukkuja, työvälineitä ja kukkamultaa.

Parvekekaluste on tehty 16 mm paksusta ulkokäyttöön sopivasta kalustelevystä ja sitä voi säilyttää lasitetulla parvekkeella ympäri vuoden. Tarvittaessa kalusteita voidaan yhdistää pidemmäksi riviksi, jolloin saadaan enemmän säilytys- ja istumistilaa.

Kuva 48. Parvekekaluste

Kuva 47. Parvekekalusteen mittakuvat
Ei mittakaavassa

5

Päätäntö

5.1 Yhteenveto

Opinnäytetyössä perehdyin nykyajan uudisasuntoihin ja asuntojen säilytysratkaisujen toimivuuteen nykyajan tarpeiden vastaamisessa. Tavoitteena oli luoda toimiva säilytysratkaisukokonaisuus, joka on helposti muunneltavissa tarpeiden muuttuessa.

Ennen suunnittelun aloittamista perehdyin nykyajan kulutustottumuksiin ja tulevaisuuden megatrendeihin, jotka vaikuttavat muun muassa säilytettävän tavaran määrään ja säilytysratkaisujen käytettävyyteen. Kuluttamistavoissa on tapahtumassa jo muutoksia ja väestön ikääntyessä säilytysratkaisuilta vaaditaan erilaisia toimintoja.

RT-kortistoon on laadittu yleisesti pätevä ohjeistus säilytystilan tarpeelle erikokoisissa perheissä. Ohjeistus on kuitenkin hyvin yleispätevä eikä se ota huomioon käyttäjien henkilökohtaisia tarpeita. Tarpeet voivat vaihdella huomattavasti eri käyttäjien välillä esimerkiksi kiinnostuksenkohteiden ja harrastusten mukaan.

Nykyajan asunnoissa on hyvin paljon yhtäläisyyksiä ja pienillä muutoksilla pohjaratkaisuihin saataisiin tiloista toimivimmat säilytystilan ja käytettävyyden kannalta ja vältettäisiin hukkatilan syntymistä.

Suunnitelmassa hankaluuksia tuotti alaslaskujen määrä useissa huoneissa sekä pienet tilat esimerkiksi eteisessä ja kylpyhuoneessa. Suurimmat muutokset tapahtuivat vanhempien makuuhuoneessa, jossa vaatehuone purettiin ja tilalle tuli kaapisto sekä keittiössä, jossa kaappeja jatkettiin keittiön viereiselle sivulle.

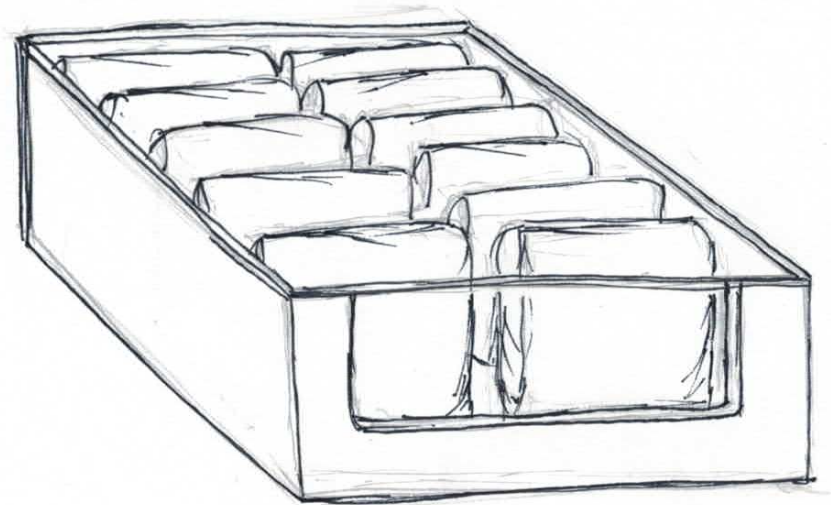
Lopputuloksena syntyi säilytysratkaisusuunnitelma, joka vastaa kolmen hengen perheen tarpeisiin. Säilytysratkaisu on helppo muuttaa lapsen kasvaessa ja tarpeiden muuttuessa.

5.2 Itsearviointi

Lopputulos on kokonaisuudessaan mielestäni onnistunut ja asetetut tavoitteet saavutettiin, vaikka uusi elämäntilanne ja ajoittainen motivaation puute hankaloittivat välillä työn tekemistä. Koen onnistuneeni hyvin taustoittamaan suunnitelmani ja opin paljon uusia asioita, joista on varmasti hyötyä työelämässä tulevaisuudessa.

Opinnäytetyö opetti paljon asuntopuunnittelusta ja kuinka laajamittainen projekti se voi todellisuudessa olla riippuen kuinka tarkasti asioihin haluaa perehtyä ja suunnitellaan-ko asunto henkilökohtaisiin tarpeisiin vastaavaksi vai esimerkiksi vuokra-asunnoksi, jolloin tarpeet ovat laajemmat ja suunnittelussa joudutaan jättämään huomiotta henkilökohtaiset tarpeet.

Suunnitelmaa olisi helppo jatkaa muun muassa olohuoneen säilytysratkaisuihin perehtyen ja esimerkiksi materiaali- ja värivalinnoilla saataisiin suunnitelmasta vielä persoonallisempi.

Kuva 49. Vaatteet pystyviikattuna

Lähteet

Lähteet

Aalto, I. 2017. Paikka kaikelle. Toinen painos. ATENA. Viitattu 5.3.2022.

Dufva, M. 2019. Megatrendit 2020. Sitra. Viitattu 13.3.2022. Saatavissa <https://www.sitra.fi/julkaisut/megatrendit-2020/>

Dufva, M. 2020. Sitran selvityksiä 162 Megatrendit 2020. Viitattu 13.3.2022. Saatavissa <https://www.sitra.fi/app/uploads/2019/12/megatrendit-2020.pdf>

Härö, M. 2006. Asuinrakentaminen Suomessa 1900-luvulla. Kulttuuriympäristömme.fi. Viitattu 6.3.2022. Saatavissa [https://www.kulttuuriymparistomme.fi/fi-FI/Ajankohtaista/Artikkelit/Kaupunkiymparistot/Asuinrakentaminen_Suomessa_1900luvulla\(37707\)](https://www.kulttuuriymparistomme.fi/fi-FI/Ajankohtaista/Artikkelit/Kaupunkiymparistot/Asuinrakentaminen_Suomessa_1900luvulla(37707))

Lehtinen, A., Aalto, K. 2014. Viitebudjettien päivitys vuodelle 2013 Mitä kohtuullinen eläminen maksaa?. Kuluttajatutkimuskeskus. Viitattu 27.3.2022. Saatavissa https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/152407/Viitebudjettien_paivitys_vuodelle_2013.pdf?sequence=1

Nissinen, H. 2015. Sitran trendit: Kaupunkien roolit korostuvat. Sitra. Viitattu 5.3.2022. Saatavissa <https://www.sitra.fi/artikkelit/sitran-trendit-kaupunkien-roolit-korostuvat/>

Pohjola Rakennus. Kuopion Luistelija A18, 3 huonetta, 74,5m. Viitattu 21.3.2022. Saatavissa <https://www.pohjolarakennus.fi/kodit/kuopio/puijonlaakso/asunto-oy-kuopion-luistelija/a-18/>

Rakennustieto. RT-kortisto. Viitattu 14.3.2022. Saatavissa <https://kortistot.rakennustieto.fi/kortistot/rt-kortisto>

Soinne, Katri. 2018. Suomi pääsi länsimaisen kulutuksen ma-

kuun 1960-luvulla. Tilastokeskus. Viitattu 13.3.2022. Saatavissa <https://www.tilastokeskus.fi/tietotrendit/artikkelit/2018/suomi-paasi-lansimaisen-kulutuksen-makuun-1960-luvulla/>

Sommar, H. 2009. Koti ja sisustus 1920- ja 1930-luvulla. YLE. Viitattu 6.3.2022. Saatavissa <https://yle.fi/aihe/artikkeli/2009/11/19/koti-ja-sisustus-1920-ja-1930-luvulla>

Suomen virallinen tilasto (SVT). 2021a. Asuntokanta 2020. Tilastokeskus. Viitattu: 5.3.2022. Saatavissa https://www.tilastokeskus.fi/til/asas/2020/01/asas_2020_01_2021-10-14_kat_001_fi.html

Suomen virallinen tilasto (SVT). 2021b. Perheiden määrän lasku pyähtynyt. Tilastokeskus. Viitattu: 5.3.2022. Saatavissa https://www.stat.fi/til/perh/2020/perh_2020_2021-05-28_tie_001_fi.html

Suomen ympäristökeskus. 2020. Kaupunki-maaseutuluokitus päivitetty: Suomen kaupungistumisaste noussut yli 72 prosenttiin. Viitattu 5.3.2022. Saatavissa [https://www.syke.fi/fi-FI/Avoim_tieto/Kaupunkimaaseutuluokitus_paivitetty_Suom\(57423\)](https://www.syke.fi/fi-FI/Avoim_tieto/Kaupunkimaaseutuluokitus_paivitetty_Suom(57423))

RT 93-10923. 2008. Asuntosuunnittelu, yleistä. RT-ohjekortti. Rakennustietosäätiö RTS. Viitattu 14.3.2022.

RT 93-10925. 2008. Asuntosuunnittelu, lepo ja työskentely. RT-ohjekortti. Rakennustietosäätiö RTS. Viitattu 15.3.2022. Saatavissa <https://kortistot-rakennustieto-fi.ezproxy.saimia.fi/kortit/RT%2093-10925>

RT 93-10929. 2008. Asuntosuunnittelu, ruoanvalmistus ja ruokailu. RT-ohjekortti. Rakennustietosäätiö RTS. Viitattu

14.3.2022. Saatavissa <https://kortistot-rakennustieto-fi.ezproxy.saimia.fi/kortit/RT%2093-10929>

RT 93-10932. 2008. Asuntosuunnittelu, Hygienian hoito. RT-ohjekortti. Rakennustietosäätiö RTS. Viitattu 15.3.2022. Saatavissa <https://kortistot-rakennustieto-fi.ezproxy.saimia.fi/kortit/RT%2093-10932>

RT 93-10937. 2008. Asuntosuunnittelu, Eteinen ja kulkuyhteydet. RT-ohjekortti. Rakennustietosäätiö RTS. Viitattu 15.3.2022. Saatavissa <https://kortistot-rakennustieto-fi.ezproxy.saimia.fi/kortit/RT%2093-10937>

RT 93-10945. 2009. Asuntosuunnittelu, Säilytys. RT-ohjekortti. Rakennustietosäätiö RTS. Viitattu 15.3.2022. Saatavissa https://kortistot-rakennustieto-fi.ezproxy.saimia.fi/kortit/RT%2093-10945?external_system=Juha&page=1

Kuvalähteet

Kuva 1. Hakli, K. 1970. Viitattu 5.4.2022 Saatavissa https://www.helsinki.fi/search/details/?image_id=hkm.HKMS000005:km003spa

Kuva 2. R Architecture. 2021. Viitattu 14.3.2022. Saatavissa <https://unsplash.com/photos/U6Ds9z7i3VQ>

Kuva 3. Cunningham, H. 2019. Viitattu 26.3.2022. Saatavissa <https://unsplash.com/photos/7qCeFo19r24>

Kuva 4. Sergienko, O. 2021. Viitattu 14.3.2022. Saatavissa <https://unsplash.com/photos/nPhVqChP1JI>

Kuva 5. RT 93-10945. 2009. Viitattu 9.4.2022 Saatavissa https://kortistot-rakennustieto-fi.ezproxy.saimia.fi/kortit/RT%2093-10945?external_system=Juha&page=1

Kuva 6. Hartela. Viitattu 21.3.2022. Saatavissa <https://www.hartela.fi/fi/asunnot/helsinki/pitajanmaki/asunto-oy-helsingin-sivellin/a11/>

Kuva 7. Bonava Viitattu 21.3.2022. Saatavissa <https://www.bonava.fi/asunnot/turku/keskusta/kirstinpuisto/turun-solina-14/solina-14-as-40>

Kuva 8. SRV. Viitattu 21.3.2022. Saatavissa <https://www.srv.fi/myytavat-asunnot/turku/kaarinan-kartanonrinne/?apt%5BH151%5D=-TA8372>

Kuva 9. YIT Viitattu 26.3.2022. Saatavissa <https://www.yit.fi/asunnot/myytavat-asunnot/vaasa/klemettila/vaasan-keittiomestari---bostads-ab-vasa-koksmastaren/1-o5t7oz>

Kuva 10. Skanska. Viitattu 21.3.2022. Saatavissa <https://kodit.skanska.fi/taloyhtiot/helsinki/oulunkyla/helsingin-liekki/asunnot/a-31/>

Kuva 11. Lehto. Viitattu 21.3.2022. Saatavissa https://cdn1.lehto.fi/media/apartments/145/7484/images/79719b174_3h.png

Kuva 12. Pohjola Rakennus. 2021. Viitattu 16.3.2022. Saatavissa <https://www.pohjolarakennus.fi/kodit/kuopio/puijonlaakso/asunto-oy-kuopion-luistelija/a-18/>

Kuva 13. Pohjola Rakennus. Viitattu 16.3.2022. Saatavissa <https://www.pohjolarakennus.fi/kodit/kuopio/puijonlaakso/asunto-oy-kuopion-luistelija/>

Kuva 14. Salokero. 2022. Instagram: sannisalokeroillustration

Kuva 31. Keittiömaailma. Viitattu 15.4.2022. Saatavissa <https://ipaper.ipapercms.dk/Nobia/NOVART/KEITTIMAAILMA/inspiraatiokirja-2022/?page=34>

Kuva 41. Avaroom. Viitattu 15.4.2022. Saatavissa <https://www.avaroom.fi/module-double-tammisaarni-p-1285.html>

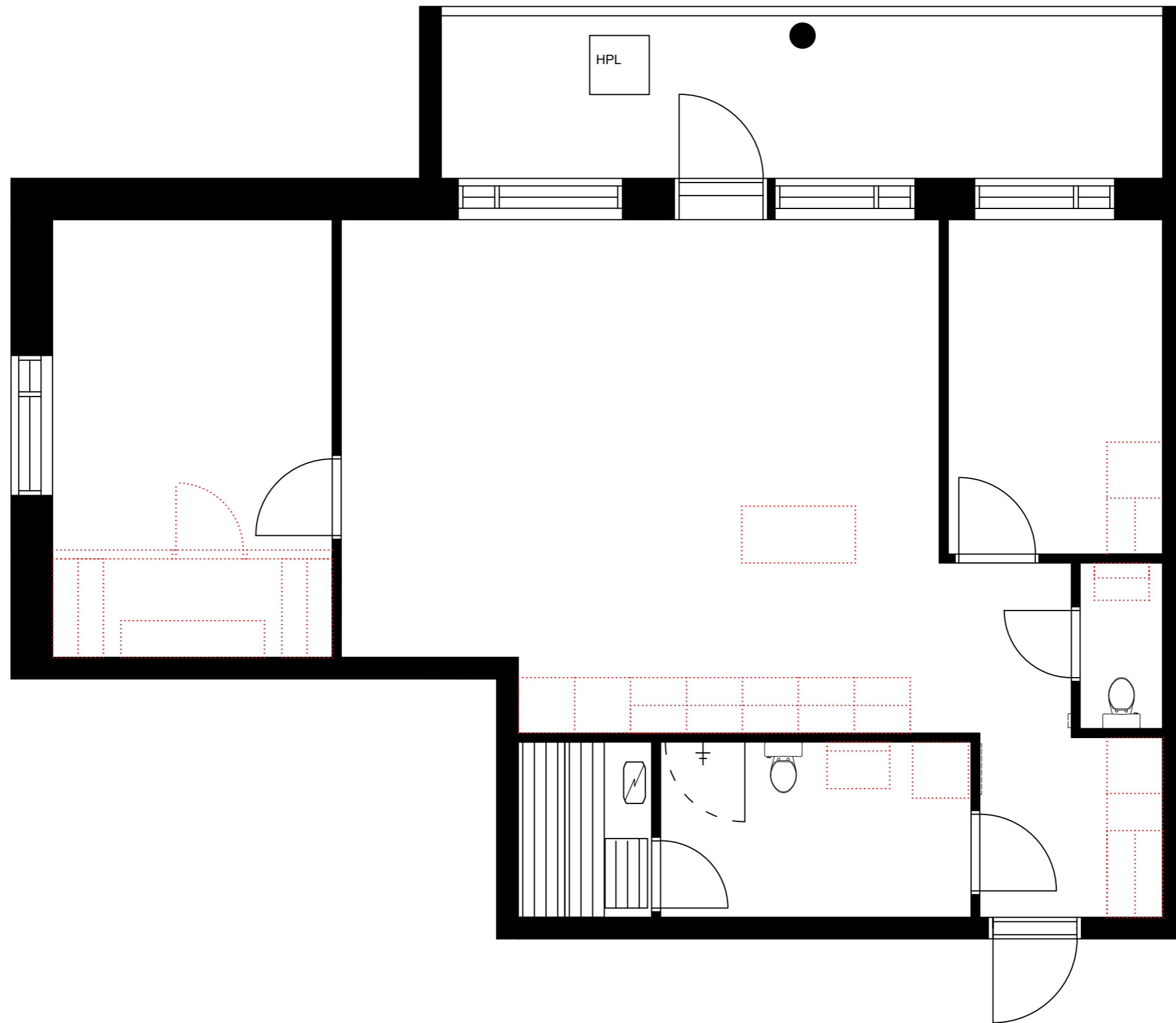
Kuva 45. Avaroom. Viitattu 15.4.2022. Saatavissa <https://www.avaroom.fi/module-p-1279.html>

Kuvio 1. Sitra. Viitattu 14.3.2022. Saatavissa <https://www.sitra.fi/app/uploads/2019/12/megatrendit-2020.pdf>

Taulukko 1. RT 93-10929. 2008. Viitattu 15.3.2022. Saatavissa <https://kortistot-rakennustieto-fi.ezproxy.saimia.fi/kortit/RT%2093-10929>

Taulukko 2. RT 93-10945. 2009. Viitattu 15.3.2022. Saatavissa https://kortistot-rakennustieto-fi.ezproxy.saimia.fi/kortit/RT%2093-10945?external_system=Juha&page=1

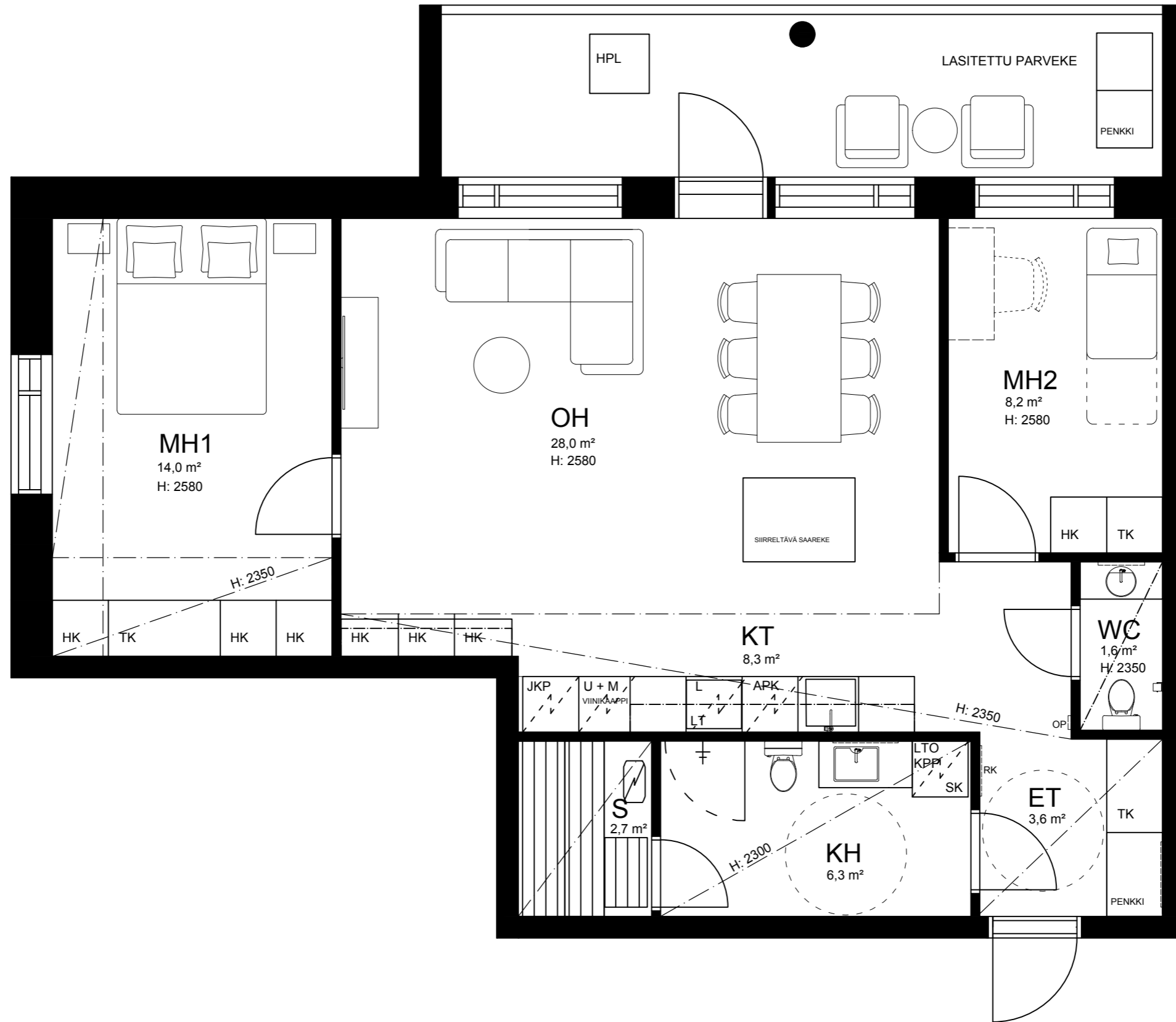
Liitteet

Liite 1.

Purkupiirustus 1:50

Nea Laaksonen 18.4.2022

Liite 2.

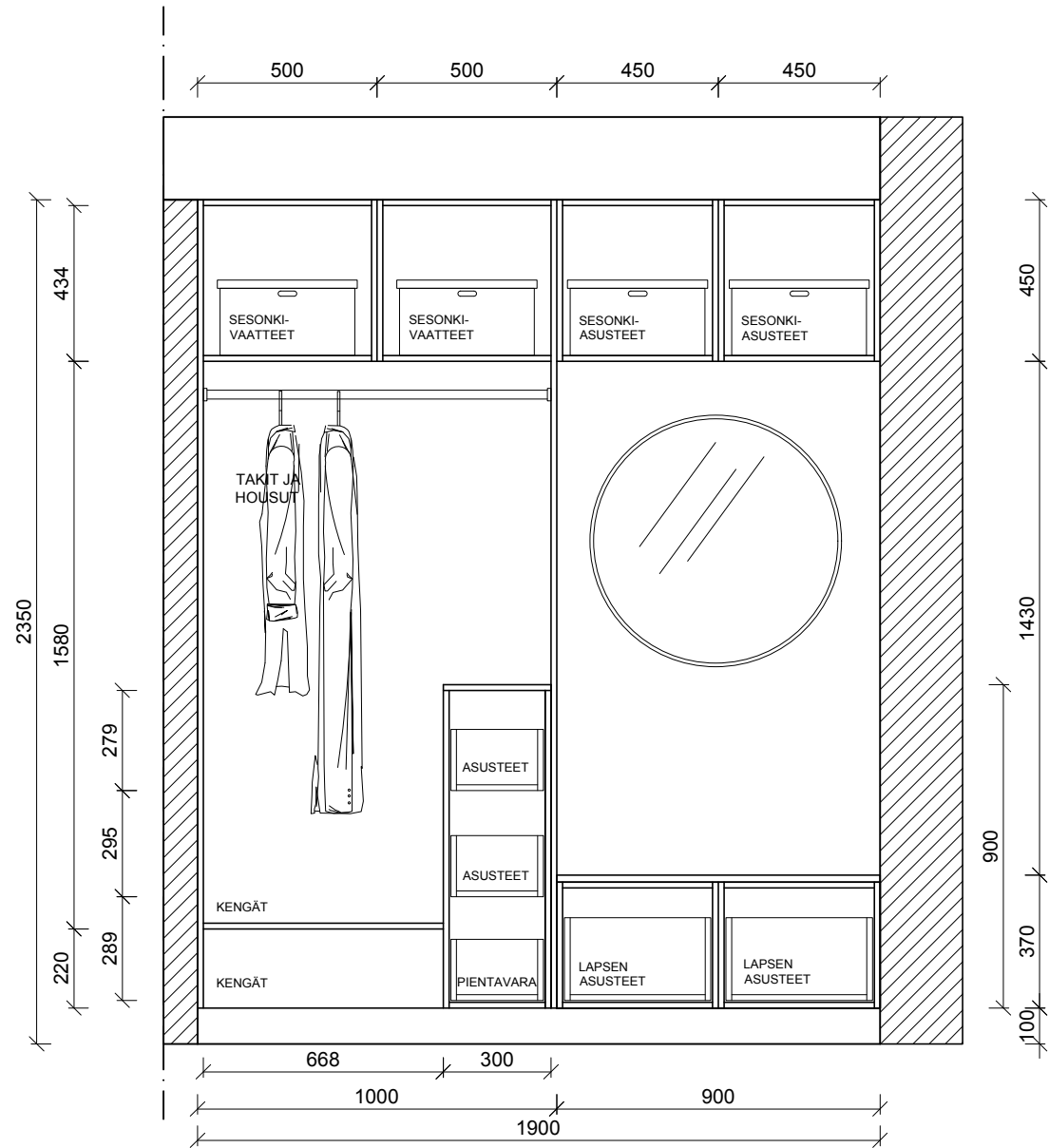
Kalustepohjapiirustus 1:50

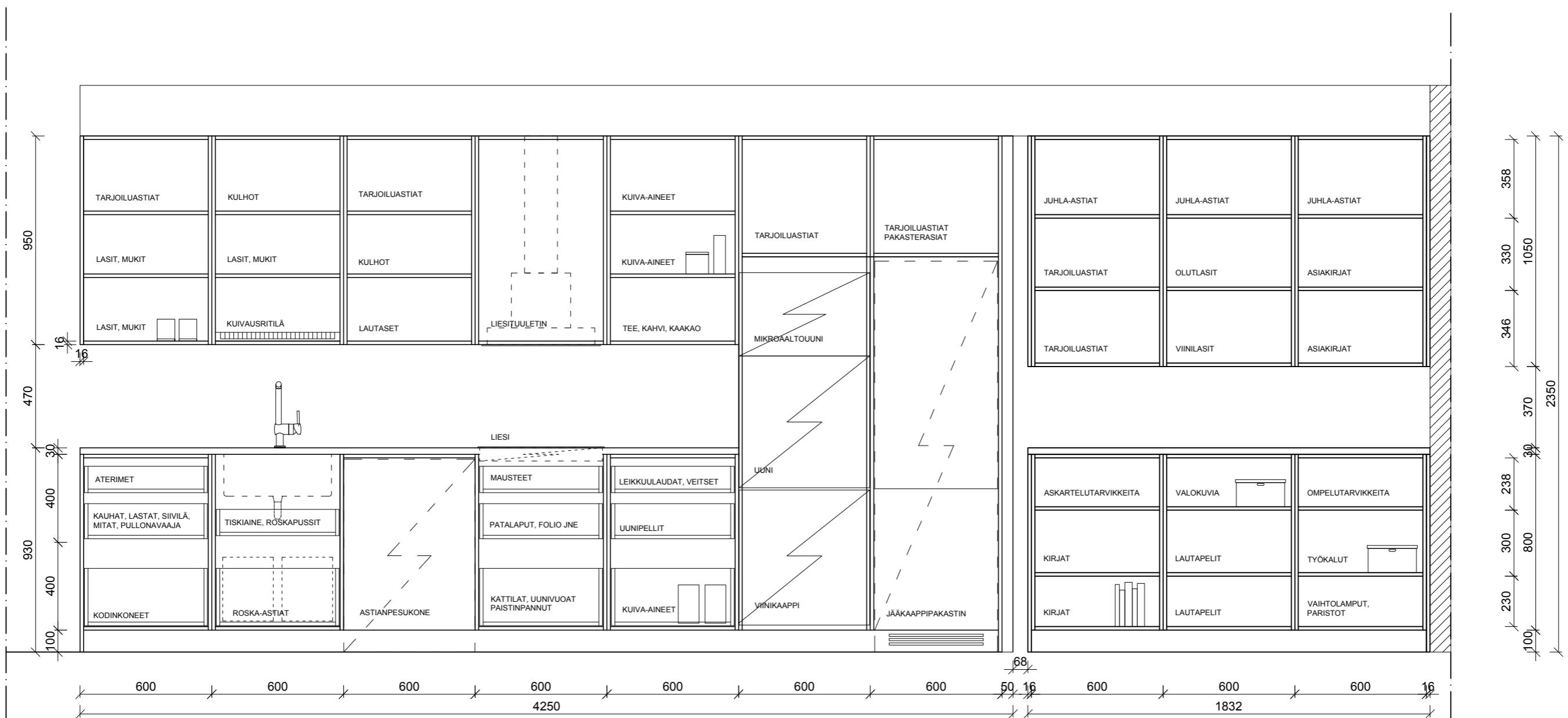
Nea Laaksonen 18.4.2022

Liite 3.

Leikkaus A&A 1:20

Nea Laaksonen 18.4.2022

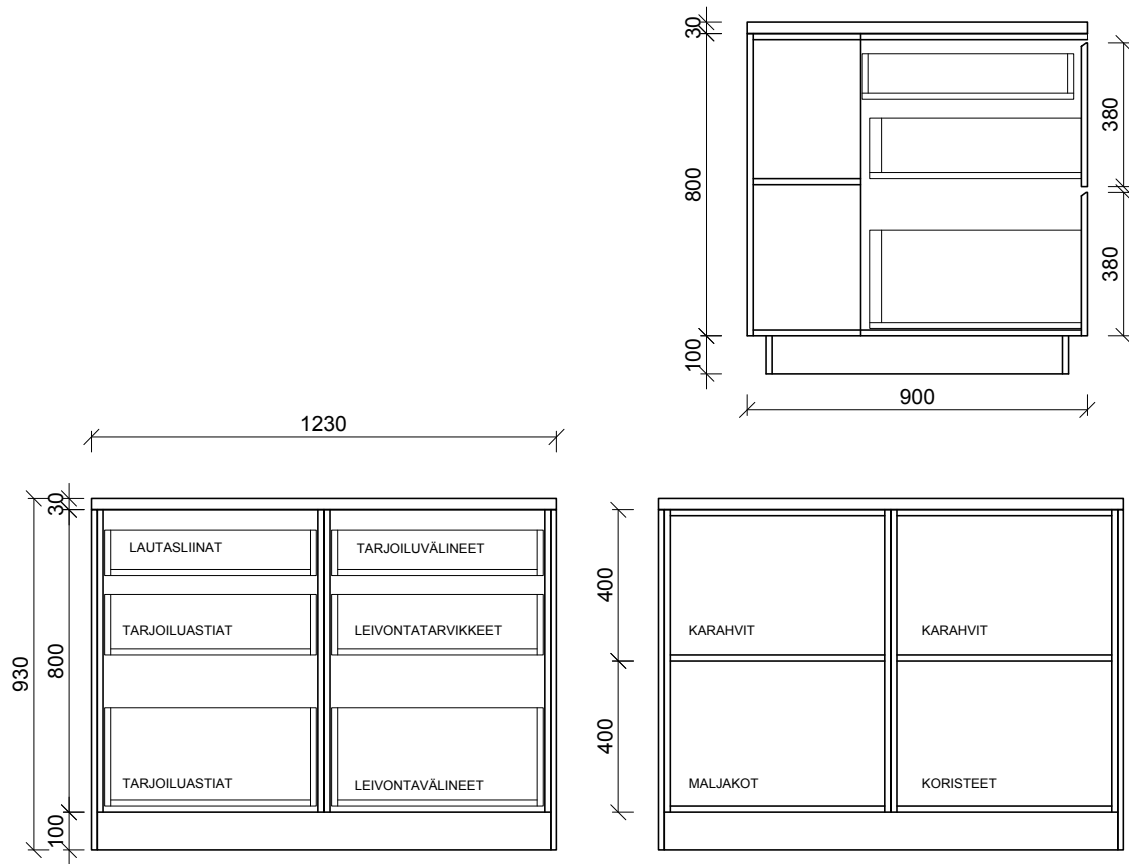

Liite 4.

Leikkaus B-B 1:20

Nea Laaksonen 18.4.2022

Liite 5.

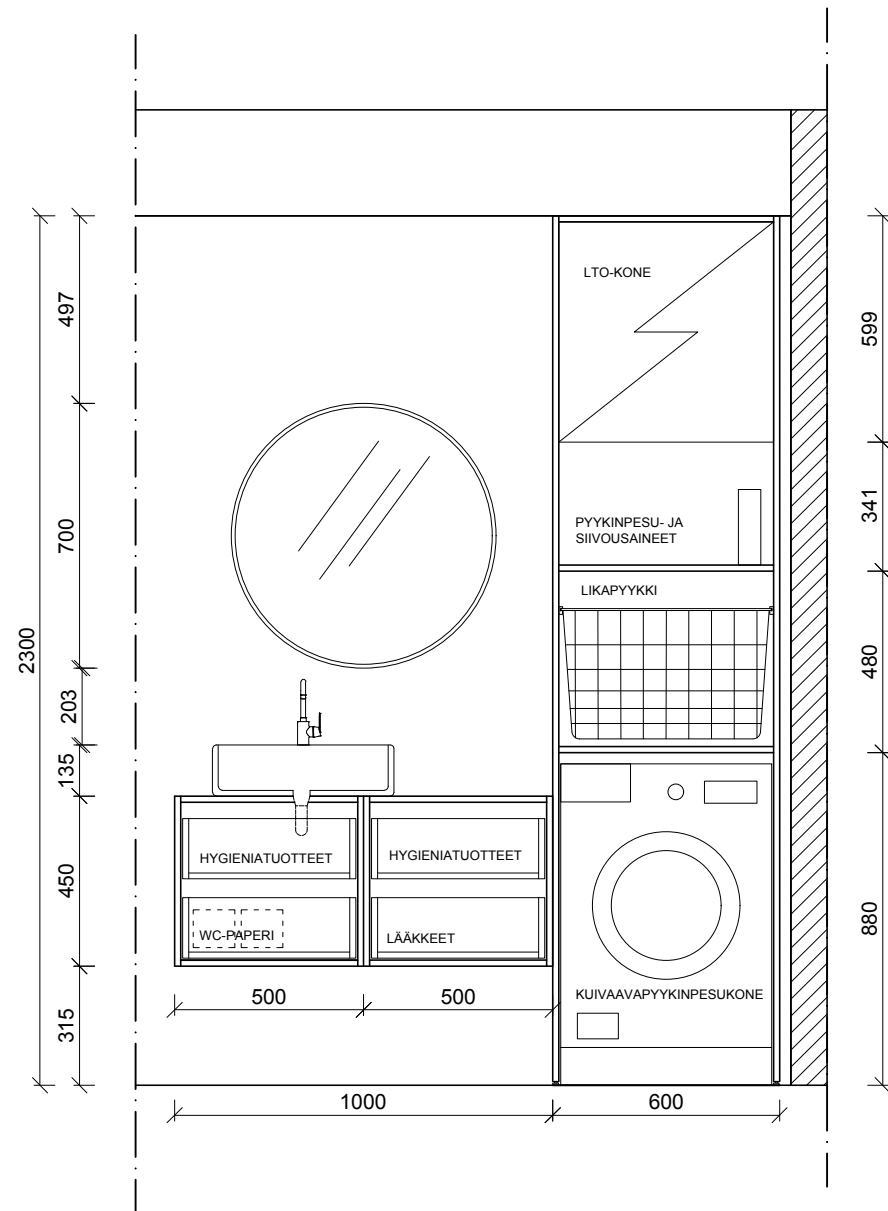
Mittakuvat saareke 1:20

Nea Laaksonen 18.4.2022

Liite 6.

Leikkaus C&C 1:20

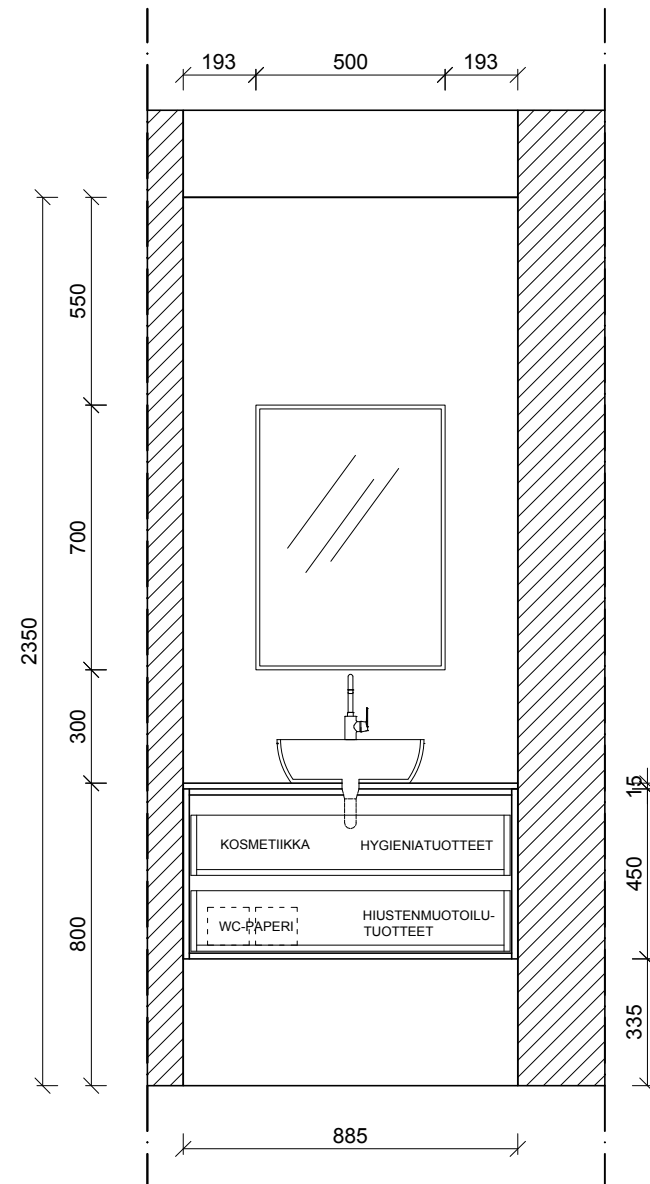
Nea Laaksonen 18.4.2022

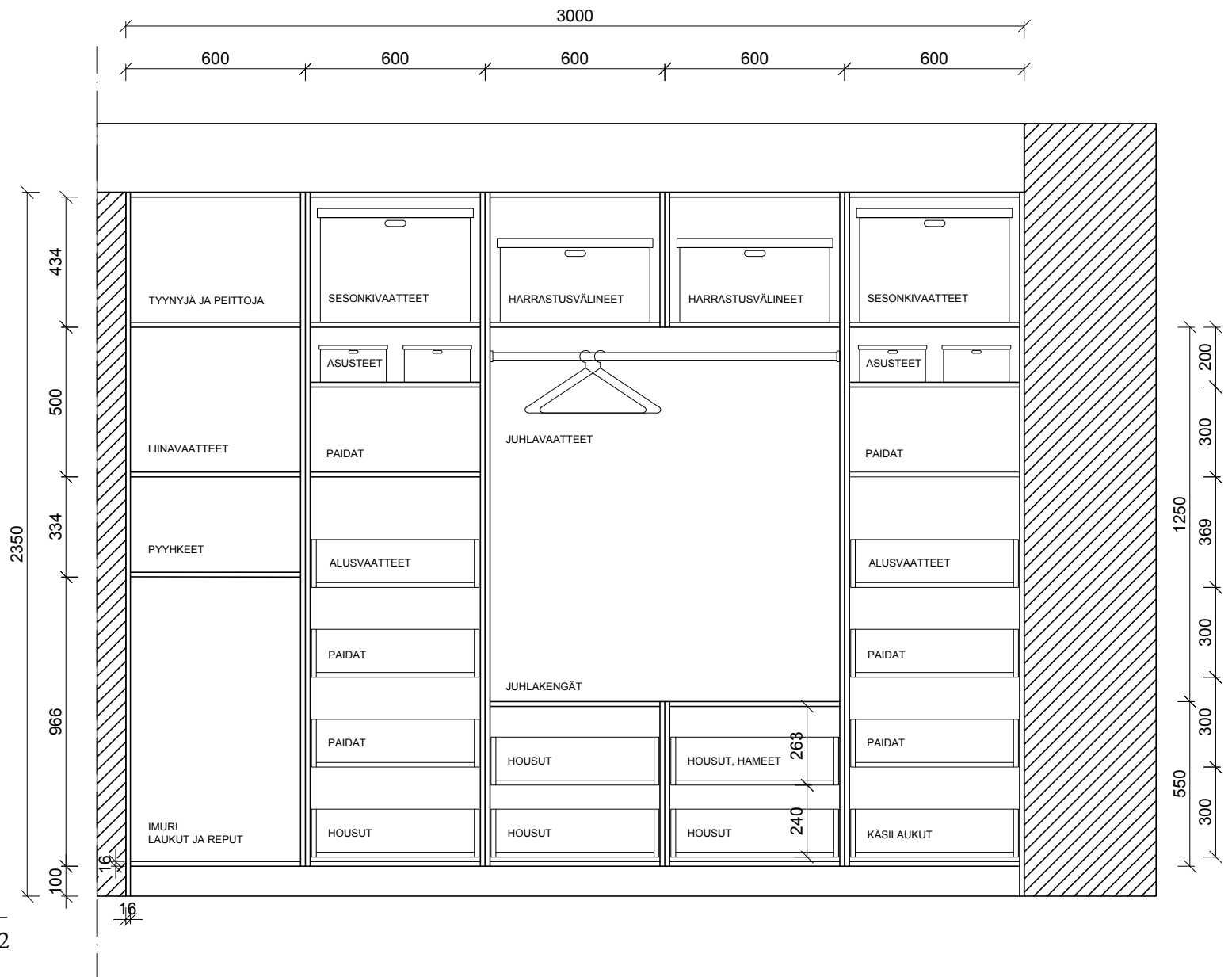

Liite 7.

Leikkaus D&D 1:20

Nea Laaksonen 18.4.2022

Liite 8.

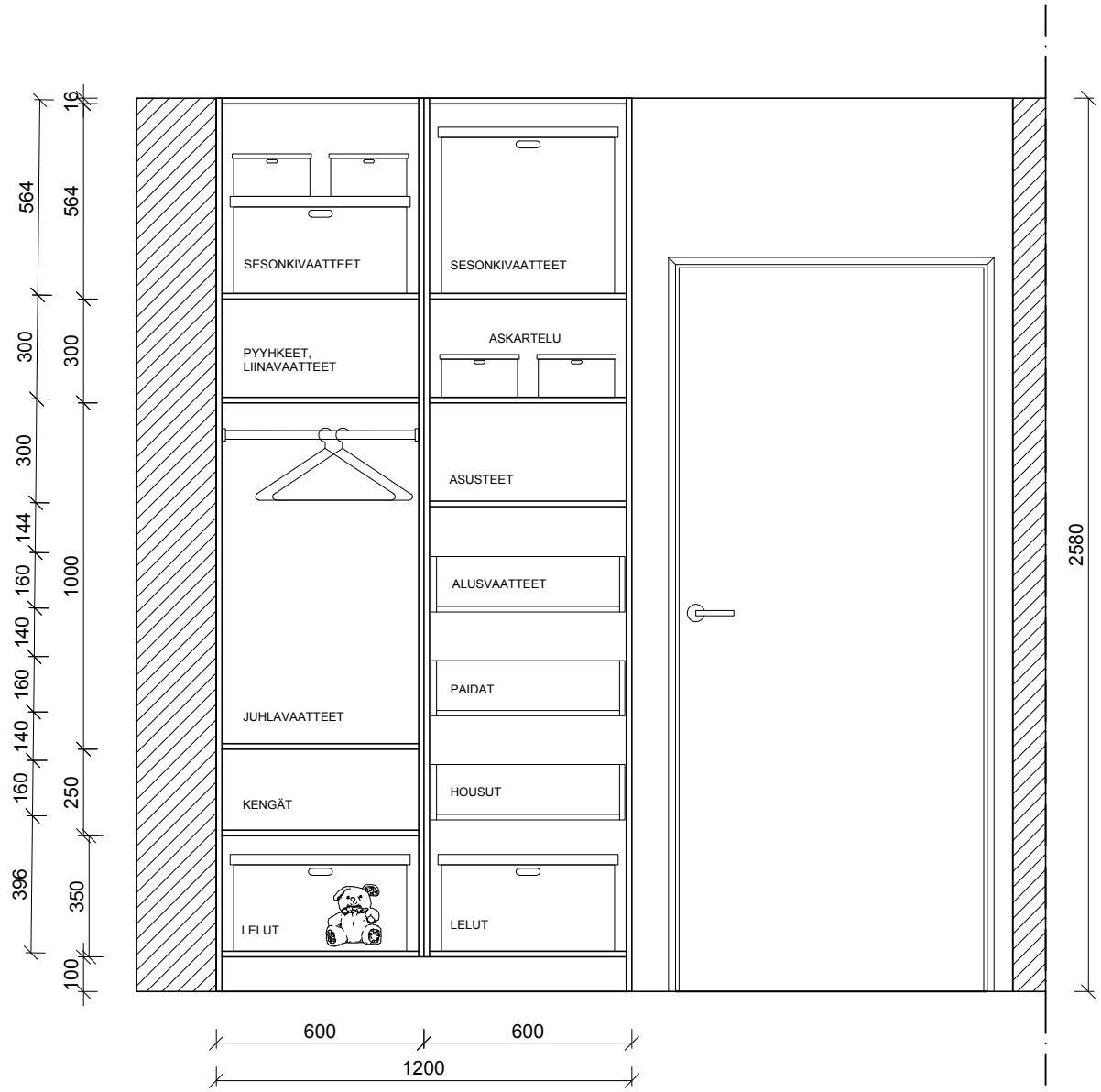
Leikkaus E&E 1:20

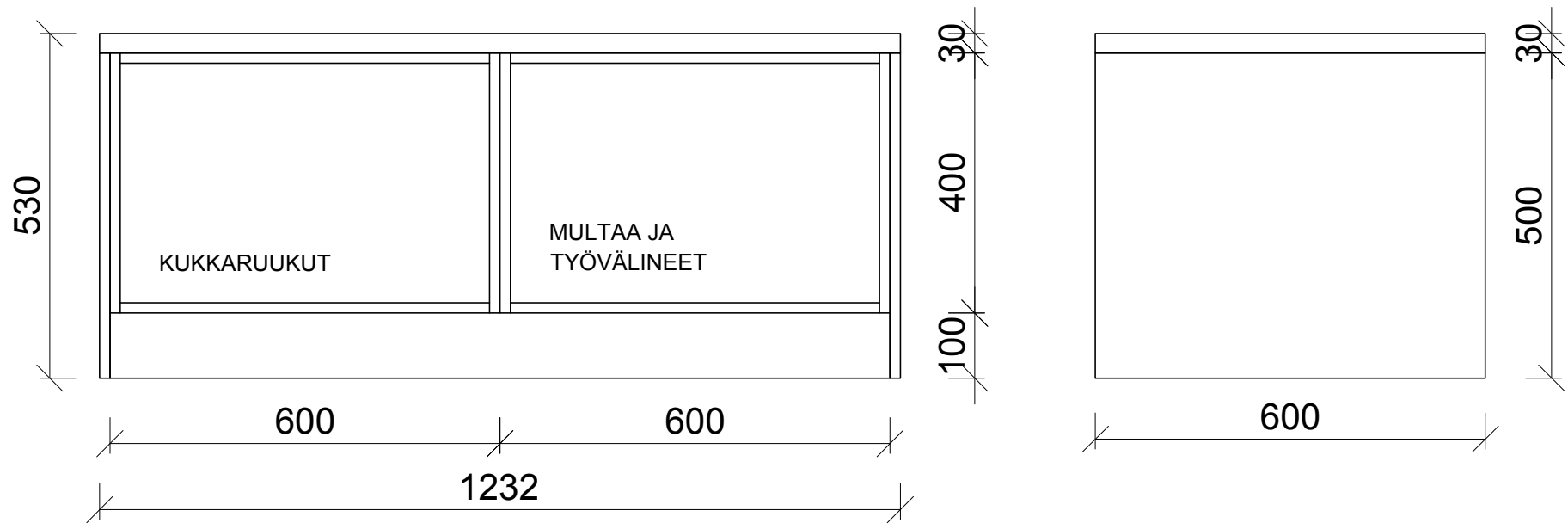
Nea Laaksonen 18.4.2022

Liite 9.

Leikkaus F&F 1:20

Nea Laaksonen 18.4.2022

Liite 10.

Mittakuvat parvekekaluste 1:10

Nea Laaksonen 18.4.2022